

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

TURINYS

PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA FINANSINĖS ATASKAITOS	3-6
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	7
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA	8
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	9
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	10
AIŠKINAMASIS RAŠTAS:	
BENDROJI INFORMACIJA	11
APSKAITOS PRINCIPAI	11- 21
FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS	22- 31
KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	32 – 41

UAB „Ernst & Young Baltic“
Subačiaus g. 7
LT-01302 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com/lt
Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Ernst & Young Baltic UAB
Subačiaus St. 7
LT-01302 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com/lt
Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos centrinės kredito unijos nariams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Sąlyginė nuomonė

Mes atlikome Lietuvos centrinės kredito unijos (toliau - Bendrovė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita ir tą dieną pasibaigusį metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ aprašyto dalyko įtaką, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jos tą dieną pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (TFAS).

Sąlyginės nuomonės pagrindas

2017 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Bendrovė apskaitė Lietuvos Respublikos įsigytus pajus, teisiškai žyminčius Lietuvos valstybės dalyvavimą Bendrovės kapitale bei suteikiančius balsavimo teises, kurių vertė yra 8.880 tūkst. eurų, kaip nuosavą kapitalą (21 pastaba). Tačiau remiantis Europos Komisijos patvirtinimu ir pasirašyta sutartimi su Finansų ministerija (25 pastaba), ši valstybės parama (įsigyti pajai) turi būti palaipsniui grąžinta, nuo jos bus mokamos palūkanos, Bendrovė neturi vienašališkos teisės negrąžinti šios paramos, todėl vadovaujantis 32-ojo TAS Finansinės priemonės: *pateikimas* reikalavimais ši suma turėtų būti apskaityta kaip įsipareigojimas 2017 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose. Jei ši suma būtų apskaityta tinkamai pagal TFAS, Bendrovės nuosavas kapitalas sumažėtų, o įsipareigojimai padidėtų 8.880 tūkst. eurų suma 2017 m. gruodžio 31 d.

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinės buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Papildomai prie pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ aprašyto dalyko, žemiau pateiktus dalykus mes įvardinome kaip pagrindinius audito dalykus, kurie turi būti nurodyti mūsų išvadoje. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareiktą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareiktai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei kredito unijų vertės sumažėjimas

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei kredito unijų vertės sumažėjimas yra subjektyvi sritis dėl vadovybės vertinimo nustatant vertės sumažėjimo nuostolius, kurie priklauso nuo kredito rizikos ir kitų su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių veiksnių. Vadovybės taikomi sprendimai, kuriais nustatomas paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo lygis, apima nuostolio įvykių nustatymą, susijusio įkeisto turto tinkamą vertinimą, klientų, kurie gali nevykdyti savo įsipareigojimų, nustatymą ir su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių tikėtinų ateities pinigų srautų įvertinimą.

Kaip aprašyta 9 ir 10 pastabose bei Finansinės rizikos valdymo pastabos dalyje *Kredito rizika*, Bendrovės paskolų ir gautinų sumų likutis iš klientų ir kredito unijų 2017 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė 21.038 tūkst. eurų, o susijęs vertės sumažėjimas atitinkamai buvo 335 tūkst. eurų.

Šis dalykas yra laikomas pagrindiniu audito dalyku dėl reikšmingo paskolų ir gautinų sumų iš klientų ir kredito unijų likučio bei su paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimu susijusio neapibrėžtumo. Bendrovės paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo apskaitos politika finansinėse ataskaitose yra pateikta apskaitos principų pastabos skyriaus *Finansinis turtas* dalyje *Paskolų, laikomų iki išpirkimo ir galimo pardavimo investicijų vertės sumažėjimas*. Taip pat atkreipiamas dėmesys į šioje srityje priimtų sprendimų ir įvertinimų, nurodytų apskaitos principų skyriaus *Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai* dalyje (a) *Paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai*, naudojimą rengiant atskleidimus finansinėse ataskaitose.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Be kitų procedūrų, mūsų audito procedūros apėmė paskolų bei gautinų sumų suteikimo ir apskaitos procesų vidaus kontrolės sistemos testavimą bei individualiai vertinamo vertės sumažėjimo proceso supratimą. Atlikdami vidaus kontrolės sistemos testavimo procedūras, įvertinome minėtų procesų pagrindinių kontrolių struktūrą, įdiegimą bei veiksmingumą.

Mes atrankos būdu atrinktos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitytoms paskoloms ir gautinoms sumoms įvertinome kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar įvyko vertės sumažėjimo įvykis, dėl kurio reikėtų apskaityti vertės sumažėjimą. Atrinktiems atvejams mes taip pat patikrinome, ar visi mūsų nustatyti vertės sumažėjimo įvykiai yra taip pat nustatyti vadovybės. Mūsų atrinkta imtis taip pat įtraukė ir neveiksnius paskolas ir gautinas sumas, kurioms atlikome vadovybės prognozuojamų ateities pinigų srautų, įkeisto turto vertės, klientų įsipareigojimų nevykdymo atveju tikėtiną skolos susigrąžinimo ir kitų grąžinimo šaltinių vertinimą. Veiksnioms paskoloms ir gautinoms sumoms mes įvertinome ar egzistavo rizika dėl skolininkų negalėjimo tinkamai įvykdyti numatytus skolos grąžinimo įsipareigojimus.

Galiausiai, mes įvertinome finansinėse ataskaitose pateikiamų susijusių atskleidimų pakankamumą pagal TFAS reikalavimus.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- ▶ Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- ▶ Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- ▶ Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- ▶ Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- ▶ Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

2015 m. kovo 30 d. pajų savininkų sprendimu buvome paskirti atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą už 2015-2017 metus. Bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 3 metai.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Sąlyginė nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei Bendrovės finansinių ataskaitų audito paslaugų.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Jonas Akelis.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003

2018 m. kovo 28 d.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Palūkanų pajamos	1	1,371	1,712
Palūkanų sąnaudos	1	(399)	(531)
Grynosios palūkanų pajamos		972	1,181
Paslaugų ir komisinių pajamos	2	529	522
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	2	(485)	(513)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)		44	9
Kitos pajamos	3	985	645
Operacijų su vertybiniais popieriais rezultatas	4	557	999
Veiklos sąnaudos	6	(1,784)	(1,794)
Specialieji atidėjiniai paskoloms	9,10	20	(178)
Pelnas (nuostolis) iš išvestinių priemonių perkainavimo tikrąja verte	5	9	32
Materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos	12	(85)	(92)
Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos	13	(156)	(184)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą		562	618
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	7	(114)	(97)
Grynasis pelnas (nuostolis)		448	521
Kitos bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius)			
Galimo pardavimo finansinio turto perkainavimo (realizavimo) rezultatas		(500)	320
Atidėtasis pelno mokestis susijęs su galimo pardavimo finansinio turto perkainavimo rezultatu	7	75	(48)
Kitos bendrosios pajamos atėmus atidėtąjį pelno mokestį		(425)	272
Bendrosios pajamos		23	793

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 41 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 41 puslapiuose, buvo pasirašytos 2018 m. kovo 28 d.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

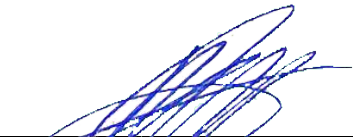
(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Pinigai ir lėšos centriname banke	8	51,549	44,553
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	9	16,222	11,955
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	10	7,558	5,587
Investiciniai vertybiniai popieriai	11		
- galimo pardavimo		22,828	49,414
- laikomi iki išpirkimo		40,903	46,363
Išvestinės finansinės priemonės, tikraja verte	14	26	91
Ilgalaikis materialusis turtas	12	385	466
Nematerialusis turtas	13	377	473
Kitas turtas	15	403	149
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	7	455	466
Iš viso turto		140,706	159,517
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	16	119,062	144,500
Kitų asmenų indėliai	17	1,702	316
Subordinuotos paskolos	18	-	998
Išvestinės finansinės priemonės, tikraja verte	14	26	91
Likvidumo palaikymo rezervas	19	3,454	5,391
Kiti įsipareigojimai	20	500	483
Iš viso įsipareigojimų		124,744	151,779
NUOSAVAS KAPITALAS			
Pagrindiniai pajai	21	16	17
Papildomi pajai	21	15,880	8,885
Atsargos kapitalas	21	604	187
Stabilizacijos fondas	21	1,202	599
Finansinio turto perkainavimo rezervas		476	901
Praėjusių laikotarpių nepaskirstyti nuostoliai		(2,664)	(3,372)
Einamųjų metų rezultatas		448	521
Iš viso nuosavo kapitalo		15,962	7,738
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo		140,706	159,517

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 41 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 41 puslapiuose, buvo pasirašytos 2018 m. kovo 28 d.:

Administracijos vadovas
Mindaugas Vijaunas

Vyr. buhalterė
Jurgita Kubilienė

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Įprastinė veikla			
Gautos palūkanos		1,466	1,844
Sumokėtos palūkanos		(463)	(573)
Gautos komisinių ir kitos pajamos		1,327	1,656
Sumokėtos komisinių sąnaudos		(469)	(513)
Sumokėti atlyginimai ir socialinis draudimas		(1,242)	(1,201)
Nefinansinės veiklos pajamos		674	561
Kitos apmokėtos veiklos sąnaudos		(576)	(503)
Turto/įsipareigojimų pokytis			
Suteiktų paskolų kredito unijoms (padidėjimas)		(1,861)	420
Kitų suteiktų paskolų (padidėjimas)		(1,941)	(1,296)
Įsiskolinimų kredito įstaigoms padidėjimas/ (sumažėjimas)		(25,887)	25,178
Kito turto ir kito finansinio turto (padidėjimas)		(130)	(333)
Juridinių asmenų neterminuotų indėlių padidėjimas/ (sumažėjimas)		(208)	(204)
Likvidumo palaikymo rezervo padidėjimas/ (sumažėjimas)	19	(1,937)	719
Kitų įsipareigojimų (padidėjimas)/sumažėjimas		1	(96)
Gautos (grąžintos) lėšos verslumo skatinimo fondo programai		2,088	(3,080)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos prieš pelno mokestį		(29,158)	22,579
Sumokėtas pelno mokestis		(35)	(19)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		(29,193)	22,560
Investicinė veikla			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(66)	(184)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimas		-	-
Skolos vertybinių popierių įsigijimas		(25,645)	(93,396)
Skolos vertybinių popierių išpirkimas		58,088	89,860
Nuosavybės vertybinių popierių įsigijimas		(1,000)	-
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		31,377	(3,720)
Finansinė veikla			
Nariams išmokėti pagrindiniai pajai		(1)	(1)
Narių įmokėti papildomi pajai		8,879	-
Nariams išmokėti papildomi pajai		(1,279)	(325)
Grąžintos subordinuotos paskolos		(998)	(748)
Grąžintos deponuotos lėšos		-	115
Įmokos į stabilizacijos fondą		918	242
Išmokos iš stabilizacijos fondo		(710)	(60)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		6,809	(777)
Pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		8,993	18,063
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pradžioje		45,268	27,205
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pabaigoje:		54,261	45,268
Pinigai ir korespondentinė sąskaita Lietuvos banke	8	51,549	44,553
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	9	2,712	715

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 41 puslapiuose, yra neatskirama šių finansinių ataskaitų dalis.
Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 41 puslapiuose, buvo pasirašytos 2018 m. kovo 28 d.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pastabos	Pagrindiniai pajai	Papildomi kredito unijų pajai	Stabilizacijos fondas	Finansinio turto perkainavimo rezervas	Nepaskirstytas rezultatas	Atsargos kapitalas	Viso
2015 m. gruodžio 31 d.		18	9,397	947	629	(3,372)	-	7,619
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	521	-	521
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	272	-	-	272
Bendrosios pajamos		-	-	-	272	521	-	793
Narių pagrindinių pajų gražinimas	21	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Narių papildomų pajų gražinimas ir įskaitymas į atsargos kapitalą	21	-	(512)	-	-	-	187	(325)
Atidėjiniai paskoloms iš Stabilizacijos fondo	9	-	-	(558)	-	-	-	(558)
Išmokos iš Stabilizacijos fondo	21	-	-	(60)	-	-	-	(60)
Įmokos į Stabilizacijos fondą	21	-	-	270	-	-	-	270
2016 m. gruodžio 31 d.		17	8,885	599	901	(2,851)	187	7,738
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	448	-	448
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	(425)	-	-	(425)
Bendrosios pajamos		-	-	-	(425)	448	-	23
Narių pagrindinių pajų įsigijimas	21	2	-	-	-	-	-	2
Narių pagrindinių pajų gražinimas	21	(3)	-	-	-	-	-	(3)
Narių papildomų pajų įsigijimas	21	-	8,879	-	-	-	-	8,879
Narių papildomų pajų gražinimas ir įskaitymas į atsargos kapitalą	21	-	(1,884)	-	-	-	604	(1,280)
Nepaskirstyto nuostolio dengimas	21	-	-	-	-	187	(187)	-
Atidėjiniai paskoloms iš Stabilizacijos fondo	9	-	-	380	-	-	-	380
Išmokos iš Stabilizacijos fondo	21	-	-	(710)	-	-	-	(710)
Įmokos į Stabilizacijos fondą	21	-	-	933	-	-	-	933
2017 m. gruodžio 31 d.		16	15,880	1,202	476	(2,216)	604	15,962

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 41 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 41 puslapiuose, buvo pasirašytos 2018 m. kovo 28 d.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvos centrinė kredito unija (toliau - LCKU) buvo užregistruota LR įmonių registre 2002 m. balandžio 22 d. Lietuvos bankas 2002 m. lapkričio 28 d. išdavė LCKU licenciją vykdyti visas operacijas, nurodytas LR Centrinės kredito unijos įstatyme. LCKU pagrindinę veiklą pradėjo vykdyti 2002 m. gruodžio 2 d.

LCKU savo veikloje vadovaujasi LR Centrinų kredito unijų įstatymu. LCKU - tai kooperatiniais pagrindais suorganizuota, juridinių asmenų kredito unijų ir LR Vyriausybės įsteigta ir LR Centrinės kredito unijos įstatymo nustatyta tvarka įregistruota kredito įstaiga. LCKU veikia pajinio kapitalo pagrindu ir atlieka kredito unijų likvidumo palaikymo ir mokumo atkūrimo funkcijas, kredito unijų ir kredito unijų narių pinigų pervedimo ir mokėjimo kortelių bei internetinės bankininkystės aptarnavimo operacijas, priima indėlius bei gražintinas lėšas, teikia paskolas bei prisiima su tuo susijusią riziką ir atsakomybę. LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas. LCKU yra įsikūrusi adresu Savanorių pr. 363, Kaunas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje LCKU dirbo 57 darbuotojai (2016 m. pabaigoje – 63 darbuotojai).

2017 metais LCKU teikė paslaugas savo nariams kredito unijoms ir jų nariams ir 5 juridiniams asmenims. 2017 m. gruodžio 31 d. LCKU sudarė 51 narys, iš jų 50 kredito unijų ir Lietuvos valstybė (2016 m. – 61 kredito unija).

LCKU vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2017 m. kovo 28 d., LCKU pajininkai privalo patvirtinti finansines ataskaitas per 3 mėn. nuo finansinių metų pabaigos.

APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau yra išdėstyti pagrindiniai apskaitos principai, naudoti šių finansinių ataskaitų parengimui.

Pagrindas parengimui

LCKU finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir galiojusius 2017 m. gruodžio 31 d. Finansinės ataskaitos paruoštos remiantis istorinės savikainos pagrindu, išskyrus galimo pardavimo finansinį turtą ir išvestines finansines priemones, vertinamas tikrąja verte.

Ataskaitos yra parengtos veiklos tęstinumo principu. LR Seimui 2016 m. birželio 30 d. priėmus kredito unijų veiklą reguliuojančių įstatymų pakeitimus, LCKU ir jos narės kredito unijos įžengė į pereinamąjį laikotarpį, po kurio (nuo 2018 01 01) kredito unijų sektorius pradeda veikti pagal naujas taisykles. Naujosios teisės aktų nuostatos, pakeisdamos buvusį sektoriaus reguliavimą, sustiprina jo kooperatinius ryšius ir riboja perteklinę kredito unijų sektoriaus riziką. LR centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalis nurodo, kad veikiantys centrinei kredito unijai iki 2018 01 01 taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios LR centrinės kredito unijos įstatymo nuostatos. Atsižvelgiant į tai, kad LCKU siekė tęsti veiklą įsigaliojus minėtam įstatymui, ji turėjo pertvarkyti savo veiklą taip, kad nuo 2018 01 01 vykdytų minėto įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto LR centrinų kredito unijų įstatyme (toliau – Centrinų kredito unijų įstatymas) nustatytus reikalavimus. 2017 m. buvo pereinamojo laikotarpio metai, per kuriuos nusistovėjo LCKU narių kredito unijų skaičius, o LCKU ir jos narių veikla buvo pertvarkyta pagal naujus įstatymų reikalavimus. Per 2017 m. LCKU įvykdė visus reikalavimus, ir gavo Lietuvos banko patvirtinimą, kad gali tęsti veiklą. Kaip ir tikėtasi, didžioji dalis (50) LCKU unijų-narių išliko LCKU sistemos dalimi.

Naujų ir (ar) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

- **12 TAS „Pelno mokesčiai: Atidėtojo pelno mokesčio turto iš nerealizuotų nuostolių pripažinimas“ (pataisos)**
Pataisos patikslina, kaip apskaityti atidėtojo pelno mokesčio turtą nerealizuotiems nuostoliams, kad būtų išvengta skirtingo 12 TAS „Pelno mokesčiai“ taikymo praktikoje. Konkretūs klausimai, kuomet buvo jis taikomas skirtingai, apima įskaitomųjų laikinųjų skirtumų pripažinimą dėl tikrosios vertės sumažėjimo, dėl turto vertės atstatymo virš jo balansinės vertės, dėl tikėtino būsimo mokesčio pelno ir dėl konsoliduotų vertinimų palyginimo su atskirais vertinimais. Vadovybė įvertino šio standarto taikymo įtaką, pakeitimai neturėjo įtakos LCKU finansinėms ataskaitoms.
- **7 TAS „Pinigų srautų ataskaita“: Atskleidimo iniciatyva (pataisos)**
Pataisos pateikia atskleidimus, kurie leidžia finansinių ataskaitų naudotojams įvertinti įsipareigojimų pasikeitimus dėl finansinės veiklos, įskaitant pasikeitimus dėl pinigų srautų ir ne piniginius pokyčius. Pataisos sukonkretina, kad vienas iš atskleidimo būdų yra lentelės pateikimas, kurioje būtų pateikiamas suderinimas tarp laikotarpio pradžios ir pabaigos likučių finansinės būklės ataskaitoje įsipareigojimams kylantiems dėl

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

finansinės veiklos, įskaitant pasikeitimus dėl finansinės veiklos pinigų srautų, tikrosios vertės ir kitus pasikeitimus. Vadovybė įvertino šio standarto taikymo įtaką, kuri yra atskleista šiose finansinėse ataskaitose.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

- **9 TFAS „Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas“**
Standartas įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Galutinė 9 TFAS „Finansinės priemonės“ versija apima visus finansinių instrumentų projekto aspektus ir pakeičia 39 TAS „Finansiniai instrumentai: Pripažinimas ir vertinimas“ bei visas ankstesnes 9 TFAS versijas. Standartas pateikia naujus reikalavimus klasifikavimui ir vertinimui, vertės sumažėjimo ir apsidraudimo sandorių apskaitai. LCKU paskolų imtis yra per maža, kad atlikus modeliavimą būtų galima gauti statistiškai reikšmingas išvadas, todėl taikomas individualus paskolų vertinimas. Nuo 2018 01 01 įsigaliojusi kryžminių garantijų sistema sukuria papildomą užtikrinimo mechanizmą paskoloms, kurias LCKU išduoda grupės narėms – dėl šios priežasties galutinė IFRS 9 taikymo metodika dar yra derinimo su priežiūros institucija (Lietuvos banku) stadijoje. Preliminariu Vadovybės vertinimu, dėl 9 TFAS įtakos galimas specialiųjų atidėjinių sumos padidėjimas apie 10%.
- **15 TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“**
Standartas įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais. 15 TFAS nustato penkių pakopų modelį, kuris (su keliomis išimtimis) taikomas pagal sutartį su klientu uždirbtoms pajamoms pripažinti nepriklausomai nuo pajamos uždirbusio sandorio tipo ar ūkio šakos. Standarto reikalavimai taikomi pripažįstant ir įvertinant pajamas ar nuostolius iš tam tikro ne finansinio turto, kuris nėra priskiriamas bendrovės įprastinei veiklai, pardavimo (pavyzdžiui ilgalaikio materialiojo ir nematerialaus turto pardavimui). Reikės atskleisti išsamią informaciją, įskaitant bendros pajamų sumos paskirstymą į komponentus; informaciją apie veiklos įsipareigojimus; sutarties turto ir įsipareigojimų straipsnių likučių pokyčius tarp laikotarpių ir pagrindinius sprendimus bei apskaitinius įvertinimus. Didžiąją LCKU gaunamų pajamų dalį sudaro palūkanų pajamos, gaunamos iš finansinio turto, t.y. pajamos iš įprastinės veiklos, todėl preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
- **15 TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (išaiškinimai)**
Išaiškinimai įsigalioja nuo ar 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis jų taikymas yra leidžiamas. Išaiškinimų tikslas – išaiškinti *Tarptautinės apskaitos* standartų valdybos (TASV) ketinimus rengiant 15TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimus, konkrečiau pakeičiant „atskiro identifikavimo“ principo apibūdinimą veiklos įsipareigojimų nustatyme, svarstant ir vertinant, ar įmonė veikia kaip pagrindinis asmuo ar agentas, taip pat papildant intelektinės nuosavybės ir honorarų apskaitos gaires kontrolės ir licencijavimo principų taikymu. Išaiškinimai taip pat pateikia papildomų praktinių pavyzdžių įmonėms, kurios taiko 15 TFAS pilnai retrospektyviai arba kurios nutaria taikyti modifikuotą retrospektyvų būdą. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
- **16 TFAS „Nuoma“**
Standartas įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais. 16 TFAS nurodo, kaip pripažinti, vertinti, pateikti ir atskleisti nuomą abiemis sutarties šalims, t.y. klientui (nuomininkui) ir tiekėjui (nuomotojui). Naujasis standartas reikalauja nuomininkams pripažinti daugelį nuomos sandorių finansinėse ataskaitose. Nuomininkai turės vienintelį nuomininko apskaitos modelį pagal visas nuomos sutartis su tam tikromis išimtimis. Nuomotojų apskaita iš esmės nesikeičia. Vadovybė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos.
- **10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotas bendroves ir bendras įmones: Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotos bendrovės ar bendros įmonės“ (pataisos)**
Pataisomis sprendžiama pripažinti neatitiktis tarp 10 TFAS ir 28 TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotos ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad pripažįstamos visos pajamos ar nuostoliai, kai sandoris apima verslo perleidimą (nepriklausomai nuo to ar jis vystomas dukterinėje įmonėje ar ne). Dalis pajamų ar nuostolių pripažįstama, kai sandoris apima turta, kuris neatitinka verslo apibrėžimo, net jei šis turtas priklauso dukterinei įmonei. 2015 m. gruodžio mėn. TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, priklausomai nuo nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- **2 TFAS: Akcijomis išreikštų mokėjimo sandorių klasifikacija ir vertinimas (pataisos)**
Pataisos įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos numato reikalavimus apskaitant nuosavybės teisės perdavimo ir neperdavimo sąlygų efektą, vertinant pinigais padengtus akcijomis išreikštus mokėjimus, akcijomis išreikštiems mokėjimo sandoriams su sudengimo galimybe dėl mokestinių įsipareigojimų ir dėl akcijomis išreikštų mokėjimų nuostatų ir sąlygų modifikavimo klasifikavimas yra keičiamas iš pinigais padengiamų į kapitalu padengiamas. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
  - **40 TAS: Pervedimai į investicinį turtą (pataisos)**
Pataisos įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos išaiškina, kada subjektas turi perkelti turtą, įskaitant statomą ar vystomą turtą, į ar iš investicinio turto. Pataisos nustato, kad naudojimas pasikeičia, kai turtas atitinka, arba nustoja atitikti, investicinio turto apibrėžimą ir yra įrodymų, apie naudojimo pokyčius. Vien vadovybės ketinimų pasikeitimas dėl turto naudojimo nėra įrodymas, kad turto naudojimo pobūdis pasikeitė. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
  - **9 TFAS: „Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ (pataisos)**
Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d., nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisomis leidžiama finansinį turtą su išankstinio mokėjimo galimybe, kai susitarimo šaliai leidžiama reikalauti ar reikalaujama, kad ji pati sumokėtų ar gautų pagrįstą kompensaciją už pirma laiko nutrauktą sutartį (tokiu būdu, žvelgiant iš turto turėtojo pozicijos, gali būti ir „neigiama kompensacija“), vertinti amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
  - **28 TAS: Ilgalaikiai interesai asocijuotose ir bendrose įmonėse (pataisos)**
Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos apibrėžia, ar atliekant ilgalaikių interesų asocijuotose ir bendrose įmonėse vertinimą, konkrečiai su vertės sumažėjimu susijusius reikalavimus, kurie, iš esmės, sudaro „grynųjų investicijų“ dalį asocijuotose ar bendrose įmonėse, turėtų būti vadovaujamosi 9 TFAS, 28 TAS ar abiem kartu. Pataisos paaiškina, kad, prieš taikydamos 28 TAS, subjektas taiko 9 TFAS tokiems ilgalaikiams interesams, kuriems netaikomas nuosavybės metodas. Taikydamos 9 TFAS subjektas neatsižvelgia į ilgalaikių interesų balansinės vertės pasikeitimus, atsirandančius dėl 28 TAS taikymo. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
  - **19 TAS: Plano pakeitimas, sumažinimas ar įvykdymas (pataisos)**
Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos numato, kad įmonės privalo naudoti atnaujintas aktuarines prielaidas siekiant įvertinti einamųjų paslaugų savikainą ir grynąsias palūkanas, susijusias su po plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo likusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Pataisos taip pat paaiškina kaip plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo apskaita įtakoja reikalavimus, taikomus turto viršutinei ribai. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybė dar nėra įvertinusi šių pataisų pritaikymo įtakos.
  - **TFAKK 22-ASIS IŠAIŠKINIMAS: Sandoriai užsienio valiuta ir išankstiniai mokėjimai**
Aiškinimas įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Aiškinyje išaiškinama sandorių, kurie apima išankstinių mokėjimų užsienio valiuta gavimą ar mokėjimą, apskaita. Aiškinyje reglamentuojami sandoriai užsienio valiuta, kai subjektas pripažįsta nepiniginį turtą ar nepiniginius įsipareigojimus, kylančius iš atlikto arba gauto išankstinio mokėjimo iki subjektui pripažįstant susijusį turtą, sąnaudas ar pajamas. Aiškinyje teigiama, kad sandorio data, siekiant nustatyti valiutos keitimo kursą, laikoma nepiniginio išankstinio apmokėjimo arba būsimųjų laikotarpių pajamų įsipareigojimo pirminio pripažinimo data. Jeigu yra daugiau negu vienas išankstinis mokėjimas, subjektas turi nustatyti sandorio datą kiekvienam atliktam išankstiniam mokėjimui ar išankstiniam pinigų gavimui. Šis išaiškinimas dar nepriimtas ES. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
- TVAS išleido 2014-2016 m. ciklo metinius TFAS patobulinimus**, kurie apima TFAS pataisų rinkinį. 12 TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“ pataisos įsigalioja nuo ar po 2017 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, o 1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotas ir bendras įmones“ pataisos įsigalioja nuo ar po 2018 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais. 28 TAS „Investicijos į asocijuotas bendroves ir bendras

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

įmonės“ pataisas leidžiama pradėti taikyti anksčiau. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

- **12 TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“:** pataisos paaiškina, kad atskleidimo reikalavimai pagal 12 TFAS, kiti nei apibendrintos informacijos apie dukterines, bendras ir asocijuotas įmones pateikimas, taikomi ir įmonės investicijai į dukterinę, bendrą ar asocijuotą įmonę, kuri laikoma su tikslu parduoti, paskirstyti savininkams ar nutraukti veiklą pagal 5 TFAS.
  - **1 TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“:** šis patobulinimas panaikina finansinių instrumentų, darbuotojų išmokų ir investicinių bendrovių trumpalaikes atskleidimo išimtis, taikant tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus pirmą kartą.
  - **28 TAS „Investicijos į asocijuotas ir bendras įmones“:** pataisos išaiškina, kad pirminio pripažinimo metu pasirinkimas tikrąja verte per pelną ar nuostolius vertinti investicijas į asocijuotą ar bendrą įmonę rizikos kapitalo organizacijai ar kitai tokius reikalavimus atitinkančiai įmonei gali būti taikomas vertinant kiekvieną investiciją į asocijuotą ar bendrą veiklos įmonę atskirai.
- **TFAKK 23-ASIS IŠAIŠKINIMAS: Neapibrėžtumams dėl pelno mokesčio apskaitos**
Išaiškinimas įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Išaiškinimas skirtas pelno mokesčio apskaitai, esant mokestinio traktavimo neapibrėžtumams, įtakojantiems 12 TAS taikymą. Jame paaiškinama kaip atsižvelgti į mokestinio traktavimo neapibrėžtumus atskirai arba kartu, mokesčių institucijų vykdomus patikrinimus, pateikiamas tinkamas modelis kaip atspindėti neapibrėžtumus ir apskaityti faktų bei aplinkybių pasikeitimą. Šis išaiškinimas dar nepriimtas ES. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
TVAS išleido 2015-2017 m. ciklo metinius TFAS patobulinius, kurie apima TFAS pataisų rinkinį. Pataisos įsigalioja nuo ar po 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Šie metiniai patobulinimai dar nepriimti ES. Preliminariu Vadovybės vertinimu, standarto pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
    - **3 TFAS „Verslo jungimai“ ir 11 TFAS „Jungtinė veikla“:** 3 TFAS pataisos išaiškina, kad, kai subjektas įgyja verslo, kuris buvo jungtinė veikla, kontrolę, jis turi naujai atlikti anksčiau įgytame versle turėtų interesų vertinimą. 11 TFAS pataisos išaiškina, kad, kai subjektas įgyja verslo, kuris buvo jungtinė veikla, jungtinę kontrolę, subjektui nereikia iš naujo vertinti anksčiau šiame versle turėtų interesų.
    - **12 TAS „Pelno mokesčiai“:** Pataisomis išaiškinama, kad mokėjimų už finansinius instrumentus, klasifikuojamų kaip nuosavybės instrumentai, pelno mokesčio sumos turėtų būti pripažintos pagal tai, kur buvo pripažinti paskirstytino pelno davę sandoriai ar įvykiai.
    - **23 TAS „Skolinimosi išlaidos“:** Pataisomis išaiškinamas standarto 14 punktas, t.y., kai ilgo parengimo turtas parengiamas jo numatytam naudojimui ar pardavimui ir tam momentui yra likusių negražintų tikslinių paskolų, susijusių su ilgo parengimo turtu, tokios paskolos turi būti įtrauktos į subjekto bendrųjų paskolų fondą.

Nėra jokių kitų naujų standartų, standartų pakeitimų ar aiškinimų, kurie dar negalioja ir kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos LCKU.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos EUR, kuri yra LCKU funkcinė bei pateikimo valiuta.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkstančių eurų lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

Sandoriai užsienio valiuta apskaityti pagal oficialius valiutų kursus, galiojančius keitimo dieną: pelnas ir nuostolis, atsiradęs įvykdžius šias operacijas bei perskaičius užsienio valiuta įvertintus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius vietine valiuta, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Metų pabaigoje likučiai užsienio valiuta perkainojami metų pabaigoje galiojusi kursu.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Palūkanų pajamos ir sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos palūkanų pajamomis ir palūkanų išlaidomis naudojant efektyvią palūkanų normą.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Efektvios palūkanų normos metodas yra finansinio turto ar įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų bei palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinio instrumento galiojimo laikotarpį arba trumpesnį periodą (iki sekančio perkainavimo) iki finansinio turto arba įsipareigojimų apskaitinės vertės. Skaičiuojant efektyvią palūkanų normą, LCKU įvertina pinigų srautus atsižvelgiant į pasirašytas sutartis dėl finansinių instrumentų, bet neatsižvelgia į būsimus kredito nuostolius. Skaičiavimai apima visus tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji efektyvios palūkanų normos, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis.

Per ataskaitinį laikotarpį gautos įplaukos, nepripažintos šio laikotarpio pajamomis, finansinės padėties ataskaitoje parodomos kaip įsipareigojimai, o per ataskaitinį laikotarpį įvykdytos išmokos, ataskaitiniu laikotarpiu nepripažintos sąnaudomis, finansinės padėties ataskaitoje parodomos kaip turtas.

Komisinių sąnaudos yra pripažįstamos, kai patiriamos. Komisinių pajamos iš operacijų yra pripažįstamos, kai atliekama susijusi operacija, išskyrus komisinius, kurie yra efektyvios palūkanų normos sudedamoji dalis.

Pelno mokestis

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu LCKU nuo 2010 m. sausio 1 d. taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms taikomas standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15%. Mokestiniai veiklos nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotą laikotarpį, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos atvejus, kai vienetą veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perdavimo gali būti perkelti neribotą laikotarpį. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokestinės bazės pagrindo ir jų apskaitinės vertės finansinių atskaitų sudarymo tikslais. Atidėtas pelno mokestis yra paskaičiuojamas naudojant mokesčio tarifus ir panaudojimo proc., galiojančius ar patvirtintus finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną ir kuriuos tikimasi taikyti atidėto pelno mokesčio turto realizavimo ar atidėtų mokesčių įsipareigojimų įvykdymo laikotarpiu.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl finansinio turto perkainavimo bei sukauptų sąnaudų. Tarifai, galiojantys ar patvirtinti finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną yra naudojami atidėto pelno mokesčio paskaičiavimui. Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo ne dėl verslo sujungimo metu ir jeigu operacijos atlikimo metu neįtakoja nei apskaitos nei apmokestinamojo pelno ar nuostolio.

Kai apskaičiuojamas bendras atidėtųjų mokesčių turtinis likutis, jis pripažįstamas finansinėse ataskaitose tik ta dalimi, kurio realizavimas, vadovybės nuomone, yra tikėtinas.

Atidėtų mokesčių turtas, tenkantis galimo pardavimo vertybinių popierių perkainavimui, kuris apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas, taip pat yra apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima sumas, kurių galiojimo trukmė yra trumpesnė nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo dienos, ir juos sudaro gryniesi pinigai bei korespondentinės sąskaitos Lietuvos banke ir komerciniuose bankuose.

Finansiniai įsipareigojimai

Skolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, kurią sudaro grynoji gautų lėšų suma, atskaičiavus sandoriui sudaryti patirtas sąnaudas. Vėliau skolintos lėšos apskaitomos amortizuota savikaina, o tarp gautų grynujų įplaukų ir padengimo vertės susidaręs skirtumas pripažįstamas pajamomis arba sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje per visą skolos padengimo laikotarpį, taikant galiojančias palūkanų normas. Skolintos lėšos pripažįstamos atsiskaitymo momentu.

Finansinio turto ir įsipareigojimų sudengimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai sudengiami ir neto suma parodoma finansinės padėties ataskaitoje, kai yra teisinė galimybė užskaityti pripažintas sumas ir yra ketinimas atsiskaityti neto suma arba realizuoti turtą ir įsipareigojimus vienu metu.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Finansinis turtas

Finansinis turtas skirstomas į 4 grupes:

- 1) finansinis turtas vertinamas tikrąją verte per pelną (nuostolį),
- 2) investicijos, laikomos iki išpirkimo,
- 3) paskolos ir gautinos sumos,
- 4) galimo pardavimo finansinis turtas.

Galimo pardavimo ir laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai

Galimo pardavimo finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, kuris yra priskirtas prie galimo pardavimo arba nėra klasifikuojamas kaip paskolos ir gautinos sumos, investicijos laikomos iki išpirkimo ar finansinis turtas vertinamas tikrąją verte per pelną (nuostolį). Vadovybė nustato, kaip bus klasifikuojami vertybiniai popieriai jų įsigijimo metu. Galimo pardavimo vertybinius popierius ketinama laikyti neapibrėžtą laikotarpį, jie gali būti parduoti esant papildomam likvidumo poreikiui, pasikeitus palūkanų normoms ar vertybinių popierių kainai.

Galimo pardavimo vertybiniai popieriai įsigijimo momentu apskaitomi tikrąją verte pridodant įsigijimo kaštus ir vėliau iš naujo perkainojami tikrąją verte pagal rinkos kainas. Nustatant rinkos kainą imamos ne mažiau kaip 2 rinkos dalyvių kotiruojamos pirkimo kainos. Pirkimo kaina atspindi už kiek galėtų įvykti sandoris, todėl ji geriausiai atspindi tikrąją galimo pardavimo vertybinių popierių vertę. Jei nėra 2 rinkos dalyvių rinkos kainos imama artimiausio laikotarpio to paties emitento pozicijos rinkos kainos. Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atėmus mokesčius, atsiradę dėl galimo pardavimo vertybinių popierių tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas kaip kitos bendrosios pajamos, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultatą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas, visas kitose bendrosiose pajamos sukauptas perkainavimo rezultatas iškeliamas į grynąjį pelną (nuostolį) bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tačiau palūkanos už tokį finansinį turtą, apskaičiuotos taikant efektyvią palūkanų normą, yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

Laikomos iki išpirkimo investicijos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais bei fiksuotu terminu, kurį LCKU vadovybė ketina ir gali laikyti iki termino pabaigos. Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai įsigijimo momentu apskaitomi tikrąją verte ir vėliau yra vertinami amortizuota savikaina, naudojant efektyvią palūkanų normą, bei atėmus vertės sumažėjimo nuostolius galimų ne trumpalaikių vertės sumažėjimų rizikai įvertinti. Palūkanų pajamos uždirbtos dėl vertybinių popierių laikymo, yra apskaitomos kaip ataskaitinio laikotarpio palūkanų pajamos. Jeigu LCKU nuspręstų parduoti didesnę negu reikšmingą sumą laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių, visa kategorija būtų perklasifikuojama kaip galimo pardavimo.

Iki išpirkimo laikomoms investicijoms LCKU individualiai nustato, ar yra objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų. Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad yra patirti vertės sumažėjimo nuostoliai, nuostolių suma yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp balansinės turto vertės ir dabartinės planuojamų pinigų srautų vertės. Turto balansinė vertė yra mažinama ir apskaičiuota vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jeigu vėlesniu laikotarpiu turto vertės sumažėjimo nuostoliai sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti siejamas su įvykiu, įvykusi po vertės sumažėjimo pripažinimo, anksčiau pripažintas vertės sumažėjimas yra atstatomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Visi įprastiniai vertybinių popierių įsigijimai ir pardavimai pripažįstami atsiskaitymo metu.

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tada, kai baigiasi sutartinių teisių gauti pinigų srautus iš finansinio turto galiojimo terminas arba kai LCKU perduoda iš esmės visas finansinio turto nuosavybei būdingas rizikas rūšis ir naudą. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas tada, kai šie įsipareigojimai panaikinami, t. y., kai sutartyje numatyta prievolė įvykdoma, atšaukiama arba baigiasi jos galiojimo terminas.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje, išskyrus: a) turtą, kurį LCKU ketina parduoti iškart arba artimiausiu metu ir kuris turi būti klasifikuojamas kaip laikomas prekybai; taip pat turtą, kurį LCKU pirminio pripažinimo metu bendrųjų pajamų ataskaitoje klasifikuoja kaip apskaitomą tikrąją verte per pelną (nuostolį) b) turtą, kurį LCKU pirminio pripažinimo metu klasifikuoja kaip galimam pardavimui skirtą turtą; arba c) turtą, už kurį jo turėtojas gali neatgauti visų pradinių investicijų (ne dėl kredito pablogėjimo). Paskolos yra vertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvią palūkanų normą, bei atėmus vertės sumažėjimo nuostolius galimų ne trumpalaikių vertės sumažėjimų rizikai įvertinti. Visos paskolos ir avansai yra pripažįstami, kai pinigai yra pervedami skolininkams.

Finansinis turtas vertinamas tikrąją verte per pelną (nuostolį)

Finansinis turtas, vertinamas tikrąją verte per pelną (nuostolius), pradžioje apskaitomas tikrąją verte, kuri yra paremta sandorio kaina. Turtas vertinamas tikrąją verte per pelną (nuostolius) po pirminio pripažinimo yra vertinami tikrosiomis vertėmis, remiantis rinkoje paskelbtomis pirkimo kainomis, arba nustatytais naudojant

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

diskontuotų piniginių srautų modelį ar kitokį modelį, jei rinkos kaina nepatikimai atspindinti situaciją ar neprieinama. Išvestinės finansinės priemonės priklauso šiai turto grupei.

Paskolų, laikomų iki išpirkimo ir galimo pardavimo investicijų vertės sumažėjimas

Kiekvieno balanso datą LCKU įvertina, ar nėra objektyvių įrodymų, kad finansinio turto ar finansinio turto grupės vertė yra sumažėjusi. Finansinio turto arba finansinio turto grupės vertė sumažėja ir vertės sumažėjimo nuostoliai patiriami tada, jeigu yra objektyvių įrodymų, kad vertė sumažėjo dėl vieno arba keleto įvykių po turto pirminio pripažinimo („nuostolių įvykių“) ir toks nuostolių įvykis (arba įvykiai) turi įtakos finansinio turto ar finansinio turto grupės įvertintiems būsimiems pinigų srautams, kurie gali būti patikimai įvertinti. Turto vertė yra koreguojama vertės sumažėjimo suma naudojant atidėjinių sąskaitą ir nuostolio sumą pripažįstant bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Tarp objektyvių įrodymų, kad paskolos vertė sumažėjo, yra stebėjimais arba istoriniais duomenimis pagrįsta informacija apie tokius nuostolio įvykius:

- reikšmingi skolininko finansiniai sunkumai: kredito unija nevykdo Lietuvos banko nustatytų veiklos riziką ribojančių normatyvų, vėluojančių paskolų dalis sudaro daugiau kaip 12 proc. kredito unijos paskolų portfelio, nurašytų paskolų dalis paskolose viršija 5 proc. ir kiti konkrečiai kiekvienos paskolos atveju reikšmingi skolininko sunkumai;
- nepatenkinama arba bloga skolininko būklė (būklė nustatoma vadovaujantis LCKU paskolų išdavimo ir administravimo tvarka);
- paskolos sutarties pažeidimas (periodinių paskolos įmokų (paskolos dalies ar palūkanų) nemokėjimas ilgiau nei 2 dienas – jei paskola išduota kredito unijai ir 30 dienų jei paskola išduotam kitam subjektui);
- dėl ekonominių arba teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, skolininkui suteikiamos specialios sąlygos, kurių LCKU paprastai nebūtų suteikusi;
- pradėtas skolininko bankroto arba reorganizavimo procesas;
- skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal tą paskirtį, kuri numatyta paskolos sutartyje;
- pažeidžiamos investicinio projekto vykdymo sąlygos;
- su skolininku susiję asmenys nevykdo įsipareigojimų, ir tai turi įtakos skolininko finansinių įsipareigojimų vykdymui;
- sumažėja užtikrinimo priemonės objekto vertė, jei vertinamos paskolos, kurių gražinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
- skolininko, užsiimančio licencijuota veikla, licencijos galiojimo sustabdymas / panaikinimas;
- priežiūros institucijos apribojimas skolininkui teikti vieną ar kelias finansines paslaugas;
- priežiūros institucija per paskutinį ketvirtį yra skyrusi skolininkui baudą;
- priežiūros institucija yra paskelbusi skolininko veiklos apribojimą (moratoriumą);
- priežiūros ar kitos institucijos laikinai apribojo skolininko teisę disponuoti turto, lėšomis LCKU ar kituose bankuose;
- priežiūros institucija laikinai ar pilnai nušalino skolininko vadovą / vadovus ar / ir paskolų komiteto narį / narius.

Vertės sumažėjimas yra apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp esamos vertės ir atgautinos vertės, kuri yra lygi dabartinei vertei tikėtinų pinigų srautų, įtraukiant atgautinas sumas dėl garantijų ir užstatų, diskontuotų sutarties pradiniu momentu galiojusia palūkanų norma. Jeigu vėlesniais laikotarpiais vertės sumažėjimo nuostolis sumažėja ir tai gali būti objektyviai siejama su jau po vertės sumažėjimo įvykiu (toku kaip skolininko reitingo pagerėjimas), anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi koreguojant vertės sumažėjimo nuostolius.

LCKU visų pirma įvertina objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų buvimą individualiai kiekvieno atskirai reikšmingo finansinio turto atžvilgiu, o kiekvieno atskirai nereikšmingo finansinio turto atžvilgiu – individualiai arba bendrai.

Paskolos, kurios dėl vertės sumažėjimo yra vertinamos bendrai ar reikšmingos individualiai vertinamos paskolos, ir kurių terminai buvo persvarstyti, nebėra laikomos pradelstomis, bet traktuojamos kaip naujos paskolos. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. visos paskolos buvo vertinamos individualiai.

Vertinant ar vertybinių popierių, klasifikuojamų kaip galimo pardavimo, vertė yra sumažėjusi, įvertinama ar yra reikšmingas arba ilgalaikis tikrosios vertės tų vertybinių popierių sumažėjimas. Jeigu galimo pardavimo

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

finansiniam turtui nustatomi tokie požymiai, tai sukauptas nuostolis (apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp įsigijimo kainos ir tikrosios vertės, minus anksčiau bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai) iškeliamas iš kitų bendrųjų pajamų ir pripažįstamas per pelną (nuostolį) bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Materialusis ilgalaikis turtas

Materialusis ilgalaikis turtas apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjimo sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo savikainą. Materialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu. Turto naudojimo laikotarpiai yra tokie: pastatai – 25 metai, lengvieji automobiliai – 6 metai, baldai – 6 metai, kompiuterinė įranga - 3 metai, kita – nuo 3 iki 5 metų.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atgautinos vertės. Materialusis ilgalaikis turtas yra peržiūrimas siekiant įvertinti, ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė. Pelnas arba nuostolis iš materialiojo ilgalaikio turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo balansine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną atskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, reikalui esant, atitinkamai keičiami.

Remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo atskaitiniu laikotarpiu, kai jos patiriamos. Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje LCKU iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) verte, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu per 3 – 5 metų numatomą naudojimo laikotarpį.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atsiperkamosios vertės. Nematerialiojo ilgalaikio turto vertė peržiūrima siekiant įvertinti ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei apskaityta.

LCKU viduje sukurto nematerialiojo turto pasigaminimo savikaina yra suma išlaidų, kurios buvo patirtos nuo tos datos, kai nematerialusis turtas pirmą kartą atitikonematerialiojo turto pripažinimo kriterijus. Išlaidos, tiesiogiai priskiriamos unikaliam programinei įrangai, kontroliuojamai LCKU, projektuoti bei testuoti yra pripažįstamos nematerialiuoju turtu tik tada, kai LCKU turi patikimų įrodymų, kad:

- techniškai įmanoma užbaigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą, kuris būtų tinkamas naudoti;
- ji turi techninių galimybių, finansinių ir kitų išteklių užbaigti plėtros darbus;
- ji ketina baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą ir jį naudoti arba parduoti;
- ji sugebės naudoti arba parduoti nematerialųjį turtą;
- ji gali įrodyti, kaip nematerialusis turtas ateityje teiks LCKU ekonominę naudą;
- ji gali patikimai įvertinti su nematerialiojo turto pasigaminimu (sukūrimu) susijusias išlaidas.

Darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių gaminant (kuriant) turtą, darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei kitos tiesiogiai su programinės įrangos gamyba (kūrimu) susijusios išlaidos yra priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, jei kuriamas turtas atitinka visas aukščiau nurodytas sąlygas.

Palikymo ir kitos plėtros išlaidos, kurios nepriskiriamos įmonės pasigaminamos (sukurtos) programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, pripažįstamos to atskaitinio laikotarpio sąnaudomis, kada jos buvo patirtos. Išlaidos, kurias LCKU pripažino sąnaudomis ankstesniais atskaitiniais laikotarpiais, vėliau negali būti koreguojamos ir priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąją verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikrąją verte. Tikrosios vertės nustatomos remiantis rinkoje stebimais duomenimis ir taikant vertinimo modelius. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė yra neigiama.

Tam tikros išvestinės priemonės, įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ir / ar viršutinės ribos nustatymo galimybė gaunant ar suteikiant paskolą, yra laikomos atskiromis išvestinėmis

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikrąja verte per pelną (nuostolį).

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas gautos ir arba suteiktos paskolos likutis ir ji tampa paskolos apskaičiuotosios palūkanų normos dalimi, o įterptoji išvestinė priemonė finansinių ataskaitų dieną apskaitoma atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostolyje).

Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra naudojami įvertinimai ir prielaidos, kurie įtakoja ataskaitose pateikiamas turto bei įsipareigojimų sumas ir galimų turto bei įsipareigojimų finansinių ataskaitų sudarymo dieną atvaizdavimą ir atvaizduotų pajamų bei sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Nors šie įvertinimai yra pagrįsti geriausiu įvykių ir veiksmų vadovybės vertinimu, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

LCKU atlieka vertinimus ir daro prielaidas, kurie turi įtakos einamaisiais ir kitais finansiniais metais apskaitomoms turto ir įsipareigojimų sumoms. Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais.

(a) Paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

LCKU mažiausiai kartą per ketvirtį peržiūri savo paskolų portfelį, siekdama įvertinti vertės sumažėjimą. Norėdama nustatyti, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turėtų būti pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje, LCKU priima sprendimus dėl to, ar yra kokių nors stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad tam tikra dalimi sumažėjo įvertinti būsimi pinigų srautai iš paskolų portfelio prieš tai, kai toks sumažėjimas galėtų būti nustatytas kuriai nors atskirai to portfelio paskolai. Tokie įrodymai galėtų apimti stebėjimais pagrįstus duomenis, rodančius, kad nepalankiai pasikeitė skolininkų mokumo statusas šios turto grupės atžvilgiu, arba valstybines ir vietos ekonomines sąlygas, tiesiogiai susijusias su įsipareigojimų nevykdymu šios turto grupės atžvilgiu. Nustatant ar paskolų vertė nesumažėjo atsižvelgiama į nuostolių įvykių, kuriais remiantis vertinama paskolos vertė visumą (žr. *Paskolų, laikomų iki išpirkimo ir galimo pardavimo investicijų vertės sumažėjimas*). Numatydama būsimų pinigų srautus, vadovybė naudoja vertinimus, pagrįstus praeities nuostolių patirtimi turto su panašia kredito rizika atžvilgiu bei objektyviais vertės sumažėjimo įrodymais, kurie yra panašūs į portfelio vertės sumažėjimo įrodymus. Metodologija ir prielaidos, naudojami būsimų pinigų srautų sumai ir laikui įvertinti, reguliariai peržiūrimi siekiant sumažinti skirtumus tarp įvertintų nuostolių ir faktinių praeityje patirtų nuostolių.

(b) Investicijos, laikomos iki išpirkimo

LCKU vadovaujasi TAS 39 reikalavimais, pagal kuriuos neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar galimais nustatyti mokėjimais ir fiksuotu terminu klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo. Šiam klasifikavimui reikia priimti svarbius sprendimus. Priimdama tokius sprendimus, LCKU įvertina savo ketinimus ir galimybes laikyti tokias investicijas iki išpirkimo termino. Jeigu LCKU negali laikyti šių investicijų iki išpirkimo termino dėl kitų nei specifinių aplinkybių, pavyzdžiui, parduoda didesnę nei vadovybės nustatytą kiekį arti išpirkimo termino, jai reikės perklasifikuoti visą šią grupę kaip galimo pardavimo finansinį turtą. Tuomet investicijas reikėtų vertinti tikrąja verte, o ne amortizuota savikaina. Jeigu visos iki išpirkimo laikomos investicijos būtų perkeltos į kitą turto kategoriją, 2017 m. gruodžio 31 d. apskaitinė vertė padidėtų 828 tūkst. EUR (2016 m. gruodžio 31 d. padidėtų 941 tūkst. EUR), padidėjimą įtraukiant į kitas bendrąsias pajamas.

(c) Investicijos į vertybinius popierius

Remiantis TAS 39 reikalavimais, LCKU vertina, ar nėra objektyvių įrodymų dėl galimo pardavimo vertybinių popierių bei investicijų, laikomų iki išpirkimo, vertės sumažėjimo. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. investicijų į vertybinius popierius tikroji vertė buvo didesnė nei balansinė, todėl sumažėjimas neaktualus.

(d) Atidėto pelno mokesčio turtas

Finansinėse ataskaitose vadovybė pripažino apskaičiuotą atidėtąjį pelno mokesčio turtą, nes vadovybės nuomone jis realizuosis dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas neapriboto nuostolių perkėlimo laikotarpio, tęstinės neapribotos LCKU veiklos, LCKU veiklos strategijos. Strategija parengta atsižvelgiant, kad didžioji dalis esamų LCKU narių tęsia veiklą LCKU sudėtyje, LCKU ir jos narės kredito unijos skiria didelį dėmesį savo veiklos efektyvumui, tvaraus kapitalo sukauptimui ir ilgalaikiam savo veiklos tęstinumui užtikrinimui. Atidėto pelno mokesčio panaudojimas pagrįstas 8 metų mokestinio pelno prognozėmis, remiantis minėta strategija.

Tikroji finansinio turto ir įsipareigojimų vertė

Tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gaunama parduodant turtą ar sumokėta už įsipareigojimų perleidimą įprastu sandoriu tarp rinkos dalyvių vertinimo datai. Tikrosios vertės nustatymas remiasi prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo sandoris vyksta:

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje;
- nesant pagrindinės rinkos, labiausiai šiam turtui ar įsipareigojimams palankioje rinkoje.

Pagrindinė arba palankiausia rinkos turi būti prieinamos LCKU.

Finansinių įsipareigojimų ir finansinio turto, apskaitomų amortizuota savikaina, išskyrus vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo, paskolas kredito unijoms bei gautas paskolas, tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių, nes indėlių palūkanų normos, atitinka arba reikšmingai nesiskiria nuo rinkos sąlygų. Tikroji vertė parodo diskontuotą prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų vertę. Tikėtini pinigų srautai diskontuojami naudojant dabartines rinkos palūkanų normas (EURIBOR/UNIBOR) pridėjus esamą maržą panašioms produktams balanso dieną ir taip nustatant tikrąją vertę.

Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis arba tarpbankinėmis kainų kotiruotėmis. Šie vertybiniai popieriai priklauso kotiruojamų rinkos kainų grupei. Kito finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatomos naudojant diskontuotų pinigų srautų modelius.

Finansinis turtas:	2017		2016	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Pinigai ir lėšos centriname banke	51,549	51,549	44,553	44,553
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	16,222	16,217	11,955	11,970
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	2,742	2,742	745	745
Paskolos kredito unijoms	13,480	13,475	11,210	11,225
Paskolos apyvartinėms lėšoms	6,254	6,250	5,087	5,080
Subordinuotos paskolos (tame tarpe ir iš Stabilizacijos fondo lėšų)	1,897	1,896	2,958	2,980
Kredito linijos mikrokreditavimo projektui	5,329	5,329	3,165	3,165
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	7,558	7,551	5,587	5,590
Investiciniai vertybiniai popieriai	63,731	64,559	95,777	96,718
- galimo pardavimo	22,828	22,828	49,414	49,414
- laikomi iki išpirkimo	40,903	41,731	46,363	47,304
Išvestinės finansinės priemonės	26	26	91	91
Gruodžio 31 d.	139,086	139,902	157,963	158,922

Finansiniai įsipareigojimai:	2017		2016	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	119,062	119,062	144,500	144,500
Indėliai	1,702	1,702	316	316
Subordinuotos paskolos	-	-	998	1,014
Likvidumo palaikymo rezervas	3,454	3,454	5,391	5,391
Išvestinės finansinės priemonės	26	26	91	91
Kiti finansiniai įsipareigojimai	270	270	246	246
Gruodžio 31 d.	124,514	124,514	151,542	151,558

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. kredito unijų indėlių tikroji vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jų balansinių verčių.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU turta, apskaitomą tikrąja verte, sudarė galimo pardavimo vertybiniai popieriai ir išvestinės finansinės priemonės. LCKU įsipareigojimus, apskaitomus tikrąja verte, sudarė išvestinės finansinės priemonės. Vertybinių popierių rinkos kainos yra nustatytos pagal kotiruojamas rinkos kainas, jei tokios kainos yra skelbiamos. Išvestinės finansinės priemonės įvertintos taikant vertinimo modelį, kurio įvestiniai duomenys stebimi aktyvioje rinkoje.

Nustatant tikrąją vertę naudojami 2 metodai – remiamasi aktyviomis rinkos kainomis bei naudojamas dabartinės vertės metodas. Nustatant tikrąją vertę naudojami skirtingų lygių duomenys:

1 lygio duomenys - tai tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną;

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2 lygio duomenys – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimų duomenys, išskyrus 1 lygį;
3 lygio duomenys – nestebimi turto arba įsipareigojimų duomenys.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. galimo pardavimo vertybinių popierių, išskyrus kolektyvinio investavimo subjektus ir taupymo lakštus, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys. 2017 m. gruodžio 31 d. galimo pardavimo portfeliui priskirtinų kolektyvinio investavimo subjektų tikroji vertė nustatyta pagal emitento viešai skelbiamą informaciją (2016 m. gruodžio 31 d. LCKU neturėjo įsigijusių kolektyvinio investavimo subjektų), naudojami 2 lygio duomenys.

Kiti turto ir įsipareigojimų straipsniai finansinėse ataskaitose nėra vertinami tikrąją verte, tačiau ji yra atskleidžiama. Iš šio turto:

- iki išpirkimo laikomų vertybinių popierių, išskyrus lakštus, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys,

- iki išpirkimo laikomų vertybinių popierių – lakštų tikroji vertė nustatyta dabartinės vertės metodu, remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 2 lygio duomenys.

Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatyta taikant vertinimo modelį, kurio tam tikri įvestiniai duomenys stebimi aktyvioje rinkoje bei remiantis su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusio LCKU turto ir įsipareigojimų prognozėmis. LCKU naudoja Black-Scholes modelį kainai nustatyti. Tam tikri duomenys gaunami iš rinkos (pvz., skirtingo laikotarpio LR VVP palūkanų normos). Skaičiavimai atliekami vieną kartą metuose finansinių ataskaitų sudarymo dienai – priskiriama 3 lygiui.

Kitų turto ir įsipareigojimų įvertinimui yra naudojamas dabartinės vertės metodas, taikant aktualias diskonto normas – priskiriama 3 lygiui. 2017 m. ir 2016 m. LCKU nebuvo finansinių priemonių perklasifikavimo iš vieno lygio į kitą.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyta kokio lygio duomenys buvo naudoti.

	2017			2016		
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Finansinis turtas:						
Pinigai ir lėšos centriniame banke	51,549	-	-	44,553	-	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	2,712	30	13,475	715	30	11,225
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	2,712	30	-	715	30	-
Paskolos kredito unijoms	-	-	13,475	-	-	11,225
Paskolos apyvartinėms lėšoms	-	-	6,250	-	-	5,080
Subordinuotos paskolos (tame tarpe ir iš SF lėšų)	-	-	1,896	-	-	2,980
Kredito linijos mikrokreditavimo projektui	-	-	5,329	-	-	3,165
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	-	7,551	-	-	5,590
Investiciniai vertybiniai popieriai	62,025	2,534	-	91,707	5,011	-
- galimo pardavimo	21,801	1,027	-	46,419	2,995	-
- laikomi iki išpirkimo	40,224	1,507	-	45,288	2,016	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	26	-	-	91
Gruodžio 31 d.	116,286	2,564	21,052	136,975	5,041	16,906
Finansiniai įsipareigojimai:						
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	-	-	119,062	-	-	144,500
Indėliai	-	-	1,702	-	-	316
Subordinuotos paskolos	-	-	-	-	-	1,014
Likvidumo palaikymo rezervas	-	-	3,454	-	-	5,391
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	-	270	-	-	246
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	26	-	-	91
Gruodžio 31 d.	-	-	124,514	-	-	151,558

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Siekiant tinkamai valdyti LCKU veiklos rizikas, LCKU yra įdiegta rizikų valdymo politika, kurią vykdo ir už kurią atsako LCKU valdyba ir administracijos vadovas. Vertinant ir valdant LCKU kredito riziką taip pat dalyvauja LCKU paskolų komitetas. 2012 m. LCKU įsteigtas atskiras rizikų valdymo padalinys – rizikų valdymo grupė, kurio pagrindinės funkcijos - užtikrinti efektyvų LCKU ir kredito unijų prisiimamų rizikų valdymą, nuo 2013 m. rugsėjo mėn. papildomai vertinamos kredito unijų paskolos, viršijančios 86 tūkst. EUR sumą (nuo 2015 m. – 85 tūkst. EUR), nuo 2014 m. vertinama atskirų kredito unijų paskolos, pagal individualiai nustatytus limitus.

LCKU įgyvendintos LCKU valdybos patvirtintos rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos bei politikos, kurios padeda identifikuoti ir analizuoti prisiimtas rizikas, nustatyti atitinkamus rizikos limitus ir kontrolės procedūras, taip pat stebėti rizikas ir nustatytų limitų laikymąsi. LCKU peržiūri rizikos valdymo politikas ir sistemas reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus, priežiūros institucijos reikalavimus ir besivystančius geriausios praktikos principus. Už rizikos valdymo ir kontrolės nepriklausomą peržiūrą atsakinga stebėtojų taryba.

Svarbiausios rizikų rūšys, kurias prisiima LCKU, yra kredito, rinkos, operacinė, koncentracijos ir likvidumo rizika. Rizikos kontrolės funkcija LCKU yra atskirta nuo veiklos, susijusios su rizikos prisiėmimu, t.y. nuo padalinių, tiesiogiai bendraujančių su klientais, veiklos.

Kredito rizika

Įprastinėmis verslo sąlygomis, LCKU prisiima riziką, kad paskolų sutarčių šalys gali nepajėgti, suėjus terminui, įvykdyti savo įsipareigojimų. Kredito rizikos valdymo tikslas – minimizuoti nuostolių iš paskolų sandorių patyrimo riziką. Suteikiant paskolas LCKU narėms kredito unijoms atsižvelgiama į pagrindinius skolininko būklės vertinimo kriterijus, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos grąžinimo. Kredito unijų vertinimo kriterijai yra kredito unijos reitingas, rizikos rodikliai, veiklos efektyvumas, reputacija, paskolų grąžinimo istorija, paskolų portfelio kokybė, kredito unijos balanso, pelno (nuostolių) ataskaitų, lėšų poreikio įvertinimas, planuojamas lėšų panaudojimas ir verslo plano vertinimas. Kredito unijų narių – fizinių ir juridinių asmenų vertinimo kriterijai yra reputacija, finansinis pajėgumas, verslo plano ir užstato vertinimas, lėšų poreikio įvertinimas. Paskolų gavėjų būklė vertinama kas ketvirtį ir atsiradus objektyvių įrodymų, kad LCKU nesugebės susigrąžinti visos paskolos sumos, pripažįstami paskolos vertės sumažėjimo nuostoliai. Lentelėje žemiau pateikta informacija apie LCKU išduotų paskolų ir gautinų sumų likučius bei vertės sumažėjimo nuostolius:

	2017	2016
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	16,400	12,844
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų ir institucijų	13,120	10,839
Iš viso suteiktų paskolų	29,520	23,683
Iš viso vertės sumažėjimo nuostoliai:	(5,740)	(6,141)
Kredito institucijoms	(178)	(558)
Kitiems asmenims	(157)	(178)
Kitoms institucijoms	(5,405)	(5,405)
Iš viso suteikta paskolų ir gautinų sumų, grynąja verte	23,780	17,542

Žemiau pateikiami vertės sumažėjimo nuostolių pasikeitimai per metus:

2017 m. sausio 1 d.	(6,141)
Paskolų vertės sumažėjimas	(13)
Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas	414
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	-
2017 m. gruodžio 31 d.	(5,740)
2016 m. sausio 1 d.	(5,405)
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis	(736)
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	-
2016 m. gruodžio 31 d.	(6,141)

Siekiant sumažinti kredito riziką, Lietuvos bankas LCKU yra nustatęs maksimalios pozicijos vertės vienam

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

skolininkui normatyvą – pozicijos vertė vienam skolininkui neturi viršyti 25 proc. LCKU kapitalo. LCKU valdyba yra nustačiusi vidinius limitus atskiriems paskolų tipams ir paskolų sumai. LCKU nustatomas ir peržiūrimas vidinis maksimalios paskolos ir pozicijos normatyvai, kurie yra konservatyvesni nei Lietuvos banko nustatytas rodiklis. Suteikiant poziciją vertinama, ar pozicija nebus priskirta tarpusavyje susijusių asmenų grupei. Bet kokiu atveju suteikiant poziciją vertinama, ar pozicija nebus priskirta tarpusavyje susijusių asmenų grupei. 2017 m. gruodžio 31 d. didžiausia viena paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas sudarė 1,408 tūkst. EUR, t. y. 9.60 proc. LCKU apskaičiuotojo kapitalo (2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1,403 tūkst. EUR, t. y. 22.27 proc. LCKU skaičiuotino kapitalo).

LCKU visos paskolos (išskyrus indėlius, lėšas kitų kredito įstaigų sąskaitose, išankstinius mokėjimus, garantijas bei laidavimus) yra išduodamos kredito unijoms LCKU narėms ir kredito unijų nariams – fiziniams ar juridiniams asmenims – ūkininkams, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir kooperatyvams. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU neturėjo daugiau nei 30 dienų vėluojančių paskolų.

2017 m. gruodžio 31 d. 124 tūkst. EUR išduotų paskolų buvo užtikrintos įkeičiant indėlių, laikomų LCKU lėšas, 1,914 tūkst. EUR paskolų buvo užtikrintos valstybės garantija, 5,471 tūkst. EUR paskolų buvo užtikrinta nekilnojamo turto įkeitimu.

2016 m. gruodžio 31 d. 285 tūkst. EUR išduotų paskolų buvo užtikrintos įkeičiant indėlių, laikomų LCKU, lėšas, 1,616 tūkst. EUR paskolų buvo užtikrintos valstybės garantija, 3,818 tūkst. EUR paskolų buvo užtikrinta nekilnojamo turto įkeitimu.

LCKU vadovybė valdydama kredito riziką, nesuteikia kredito unijoms ilgesnio kaip 5 metų termino paskolų, kurių tikslas – apyvartinės lėšos, vystymui ir likvidumui. Išduodamų subordinuotų paskolų terminas – 5-8 metai. Paskolų kredito unijų nariams maksimalus terminas 10 metų, atskiru LCKU valdybos sprendimu gali būti nustatomas ilgesnis terminas, būsto paskolų maksimalus terminas 25 metai.

LCKU paskolų komitetas ir/ar valdyba nagrinėjant kredito unijos paskolos paraišką ar paskolos gražinimo laikotarpiu kilus abejonėms dėl paskolų gražinimo gali pareikalauti paskolos užtikrinimo priemonių. Paskolų užtikrinimo priemonės rinkos vertę ir užtikrinimo priemonių pinigų srautus vertina ir nustato paskolų komitetas. Paskolos kredito unijų nariams – fiziniams ir juridiniams asmenims išduodamos tik pateikus užtikrinimo priemones, kurios atitinka LCKU patvirtintus reikalavimus. Paskolų komitetas, vertindamas užtikrinimo priemones, gali kreiptis į nepriklausomus turto vertintojus.

LCKU paskolų komitetas gavęs kredito unijos paskolos paraišką, atlieka paraiškos ir jei reikalinga, kitų paskolai gauti reikalingų dokumentų analizę, išanalizuoja paskolos prašytojo būklę ir jos pokyčius bei pateikia išvadas LCKU valdybai dėl paskolos suteikimo galimybių. LCKU įdiegta vidinė rizikos rodiklių valdymo, vertinimo ir reitingų sistema. Remiantis jos duomenimis bei kita informacija atliekamas pradinis paskolos prašytojo būklės įvertinimas, bei tolimesnis skolininko būklės sekimas. Prieš priimant sprendimą dėl paskolos suteikimo paskolų komitetas įvertina skolininko būklę. Kartą per ketvirtį paskutinę ketvirčio dieną įvertinama visų LCKU skolininkų būklė. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos gražinimo yra kredito unijos reitingas ir kredito unijos paskolų gražinimo istorija. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos nario fizinio/juridinio asmens vertinimo kriterijai yra jo finansinis pajėgumas, reputacija, projekto verslo planas ir lėšų įsisavinimo eiga. Pagal nustatytą metodiką kiekvienas skolininko būklę įtakojantis kriterijus įvertinamas nuo "1" iki "5", kur "1" - labai gerai, "2" – gerai, "3" – patenkinamai, "4" – nepatenkinamai, "5" - blogai. Pagal nustatytą metodiką įvertinus atskirų dedamųjų svorius nustatomas skolininko būklės įvertinimas.

Kredito unijoms paskolos apyvartinėms lėšoms nėra suteikiamos, jei kredito unija neatitinka LCKU paskolų išdavimo tvarkoje numatytų sąlygų.

LCKU valdyba, gavusi paskolų komiteto išvadas (rekomendacijas dėl paskolos suteikimo galimybių, reikalingų užtikrinimo priemonių ir pan.), dar kartą įvertina paskolos suteikimo galimybes ir priima sprendimą dėl paskolos suteikimo.

Paskolų komitetas analizuoja ir seka išduotų paskolų gražinimo būklę, įvertina išduotų paskolų negražinimo priežastis, vertina paskolų grupavimo ir specialiųjų atidėjinių poreikio apskaičiavimo rezultatus, įvertina kaip kontroliuojamas paskolų gražinimas bei teikia LCKU valdybai šią ir kitą reikalingą informaciją.

Pagal paskolų sutarčių nuostatas LCKU turi teisę vienašališkai nusirašyti paskolų įmokas nuo kredito unijų sąskaitų.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Maksimali kredito rizikos pozicija neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones:

Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:	2017	2016
Pinigai ir lėšos centriniame banke	51,549	44,553
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	16,222	11,955
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir vienos nakties indėliai	2,712	715
Lėšos depozitinėse sąskaitose	30	30
Paskolos kredito unijoms	13,480	11,210
Paskolos apyvartinėms lėšoms	6,254	5,087
Subordinuotos paskolos	1,897	2,958
Kredito linijos mikrokreditavimo projektui	5,329	3,165
Kitos paskolos ir gautinos sumos	7,558	5,587
Investiciniai vertybiniai popieriai	63,731	95,777
- galimo pardavimo	22,828	49,414
- laikomi iki išpirkimo	40,903	46,363
Išvestinės finansinės priemonės	26	91
Gruodžio 31 d.	139,086	157,963
Nebalansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:		
Kreditavimo įsipareigojimai	1,807	925

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU išduotos paskolos skirstomos į šias klases: apyvartinių lėšų, likvidumo, subordinuotas, kredito linijas, per kurias kredito unijos išduoda paskolas iš verslumo skatinimo fondo ir sindikuotas paskolas kredito unijų nariams. Lentelėje žemiau pateikta LCKU paskolų, kurios nėra nuvertėjusios, portfelio kokybė pagal paskolų klases:

Skolininko būklė	2017 12 31						Iš viso
	Subordinuotos	Apyvartinėms lėšoms	Kredito linijos	Kitos	Sindikuotos	Paskolos tikslas	
1 - labai gera	-	-	-	-	-	353	353
2 - gera	535	2,835	2,696	-	-	1,919	7,985
3 - patenkinama	156	2,155	2,138	-	-	3,600	8,049
4 - nepatenkinama	1,206	1,264	480	-	-	-	2,950
5 - labai bloga	-	-	14	331	-	1,356	1,701
Iš viso	1,897	6,254	5,329	331	7,228	21,038	

Skolininko būklė	2016 12 31						Iš viso
	Subordinuotos	Apyvartinėms lėšoms	Kredito linijos	Kitos	Sindikuotos	Paskolos tikslas	
1 - labai gera	-	1,894	92	-	-	1,581	3,567
2 - gera	145	2,511	1,095	-	-	1,900	5,651
3 - patenkinama	498	274	925	-	-	175	1,872
4 - nepatenkinama	1,152	408	938	-	-	-	2,498
5 - labai bloga	1,163	-	115	331	-	317	1,926
Iš viso	2,958	5,087	3,165	331	3,973	15,514	

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Paskolų vertės sumažėjimas įvertinamas individualiai kiekvienai paskolai ir gautinoms sumoms, vertinamoms amortizuota savikaina ir susijusioms su kredito rizika. Laikoma, kad visų LCKU vienam skolininkui suteiktų paskolų ir (arba) jo atžvilgiu prisiimtų įsipareigojimų rizika yra vienoda.

LCKU registruoja nuostolio įvykius ir šiems įvykiams įvykus apskaičiuoja paskolų ir gautinų sumų vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika vertės sumažėjimo nuostolius bei teikia pasiūlymus valdybai dėl šių vertės sumažėjimo nuostolių patvirtinimo. LCKU vertina ir galimą ankstesnių laikotarpių nuostolių, sumažėjus sumų, vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika, vertei, sumažėjimą.

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista apskaitos principuose svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje.

LCKU neišskiria galimo pardavimo ir iki išpirkimo laikomų vertybinių popierių kredito rizikos – įsigijami vertybiniai popieriai pagal vidinius limitus, atsižvelgiant į šalių ir ūkio subjektų reitingus (pagal Fitch reitingus arba panašios tarptautinės reitingo agentūros ekvivalentus).

Centrinėje unijoje valdant koncentracijos riziką nustatyti vidiniai normatyvai atskiroms pozicijoms. Maksimali pozicijos vertė vienam skolininkui negali viršyti 25 proc. apskaičiuotos centrinės unijos kapitalo bazės arba valdybos nustatyto vidinio limitu / normatyvu, atsižvelgiant į mažesnį normatyvą. Centrinės unijos investicijų į kitose kredito įstaigose laikomas lėšas koncentracijos rizika vertinama pagal vidinius normatyvus.

Lėšos banko korespondentinėse sąskaitose ir terminuoti indėliai bankuose pagal bankų, kuriuose indėliai laikomi, reitingus (pagal Fitch reitingus arba panašios tarptautinės reitingo agentūros ekvivalentus):

	2017 12 31	2016 12 31
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose, terminuoti indėliai:		
Aukštas reitingas (AAA-BBB-)	2 712	715
Standartinis reitingas (B-BB+)	30	30

2017 m. gruodžio 31 d. (taip pat ir 2016 m. gruodžio 31 d.) LCKU visas lėšas laikė Lietuvoje registruotų bankų ar užsienio bankų Lietuvos padalinių (šiuo atveju pateikiami motininių bankų reitingai) sąskaitose.

Likvidumo rizika

Įprastinėmis verslo sąlygomis LCKU susiduria su galima piniginių srautų nesuderinamumo rizika. LCKU likvidumo rizikos valdymo tikslas – garantuoti, kad LCKU bus iki galo pajėgi vykdyti savo įsipareigojimus. Pagrindiniai likvidumo rizikos valdymo elementai apima LCKU valdybos informavimo sistemą, likvidumo valdymo kontrolę, finansavimo šaltinių diversifikavimą, numatomų įsipareigojimų planavimą, likvidumo atsargos formavimą, numatomų piniginių įplaukų/išmokų, grynosios finansavimo spragos skaičiavimus. Centrinės unijos likvidumo valdymas skirstomas į einamojo, trumpalaikio, vidutinio ir strateginio likvidumo valdymą. Likvidumo rizika valdoma vykdant LCR (padengimo likvidžiuoju turtu) normatyvą bei vidinius centrinės unijos likvidumo normatyvus, kas mėnesį sudarant LCKU piniginių srautų ataskaitas, atliekant likvidumo rizikos testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, vertinant likvidumo atsargą, atsvaros pajėgumą, grynąją finansavimo spragą ir t.t.

Kiekvieną dieną pabaigus operacinį LCKU darbą atsakingas darbuotojas privalo patikrinti likvidumo rodiklio vykdymą ir įvertinti pinigų srautų suderinamumą, išėjusius ir įėjusius pinigų srautus, bei įvertina būsimus tikėtinus pinigų srautus. LCKU nustatyti vidiniai limitai, kuriuos pasiekus turi būti informuota centrinės unijos vadovybė. LCKU vadovybė pagal nustatytą sistemą priklausomai nuo likvidumo normatyvo dydžio ne rečiau kaip kartą per mėnesį analizuoja ir vertina informaciją dėl pinigų srautų suderinamumo ir likvidumo rodiklio vykdymo. Priimant sprendimus dėl paskolų išdavimo, kiekvieno stambaus indėlio priėmimo LCKU vadovybė įvertina kaip tai įtakos pinigų srautus ir likvidumo rodiklio vykdymą.

Dalis LCKU investicijų į vertybinius popierius, laikoma, kaip galimo pardavimo, todėl esant galimiems pinigų srautų ar likvidumo sutrikimams, gali būti nedelsiant realizuota. Jei sutriko LCKU likvidumas ar prognozuojamas likvidumo sutrikimas, LCKU naudoja turimus likvidumo šaltinius, atsižvelgdama į jų panaudojimo kaštus, taip pat laikinai sustabdo paskolų išdavimą ir investicijas.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2017 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus finansinių ataskaitų dienai pateikta žemiau:

	Kiekvie- nu parei- kalavimu	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	3 - 5 metai	5 - 10 metai	> 10 m.	Be termino	Iš viso
Turtas											
Pinigai ir lėšos centriniame banke	51,549	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51,549
Investiciniai vertybiniai popieriai	-	1	4,687	529	3,480	19,665	20,585	14,499	285	-	63,731
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų	2,712	516	1,041	1,374	1,960	3,015	1,718	-	3,886	-	16,222
Kitos paskolos	-	71	59	520	1,031	2,335	978	2,342	159	63	7,558
Išvestinės finansinės pr.	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	26
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	762	762
Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas	11	173	19	13	88	246	161	147	-	-	858
Iš viso turto	54,272	761	5,806	2,436	6,559	25,287	23,442	16,988	4,330	825	140,706
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai											
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	77,578	3,171	3,593	11,084	10,775	8,349	451	-	4,061	-	119,062
Indėliai	1,623	-	-	-	79	-	-	-	-	-	1,702
Likvidumo palaikymo rezervas	3,454	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,454
Išvestinės finansinės pr.	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	26
Kiti įsipareigojimai	212	263	17	9	-	-	-	-	-	-	500
Kapitalas ir rezervai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,962	15,962
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	82,867	3,434	3,610	11,093	10,854	8,375	451	-	4,061	15,962	140,706
Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	(28,595)	(2,673)	2,196	(8,657)	(4,295)	16,912	22,991	16,988	269	(15,137)	-
Nebalansiniai įsipareigojimai	-	1,807	-	-	-	-	-	-	-	-	1,807

LCKU turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus 2016 m. gruodžio 31 d. pateikta žemiau:

	Kiekvie- nu parei- kalavimu	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	3 - 5 metai	5 - 10 metai	> 10 m.	Be termino	Iš viso
Iš viso turto	45,284	1,058	2,780	4,488	5,512	30,755	48,472	19,854	375	939	159,517
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	95,361	1,625	6,629	19,852	15,478	11,991	843	-	-	7,738	159,517
Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	(50,077)	(567)	(3,849)	(15,364)	(9,966)	18,764	47,629	19,854	375	(6,799)	-
Nebalansiniai įsipareigojimai	-	925	-	-	-	-	-	-	-	-	925

Kadangi Lietuva yra Europos Sąjungos narė, nuo 2015 01 01 padengimo likvidžiuoju turto rodiklis LCKU taikomas kaip bendras Europoje paplitęs reikalavimas (minimali rodiklio reikšmė turi būti ne žemesnė nei 100 proc.). Lietuvos finansų institucijoms pradėjus taikyti padengimo likvidžiuoju turto rodiklį, reikalavimas laikytis Lietuvos banko nustatyto likvidumo rodiklio buvo atšauktas. Padengimo likvidžiuoju turto rodiklis yra skirtas nustatyti trumpalaikį LCKU likvidumo rizikos atsparumą. Šis rodiklis reikalauja, kad LCKU turėtų nerizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai likviduojamas rinkose, siekiant atlikti reikalingus mokėjimų srautus neskaitant įplaukų per trisdešimties dienų krizės laikotarpį be centrinio banko paramos.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2017 12 31	Vertės koregavimo koeficientas	Reikšmė po koregavimo koeficiento
Gryni pinigai	0	0
Laisvai disponuojamos lėšos LB	51,549	51,549
Valstybių investiciniai vertybiniai popieriai	60,181	60,181
Įmonių obligacijos	1,676	838
Viso likvidumo atsarga	113,406	112,568
Mažmeniniai indėliai	19	2
Drausti mažmeniniai indėliai	1	0
Nedrausti mažmeniniai indėliai	1,168	467
Finansų institucijų indėliai	80,684	80,684
Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms	763	76
Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams	539	27
Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms	505	51
Kiti įsipareigojimai	64	0
Viso išeinantis pinigų srautas	83,743	81,307
Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų	71	36
Gaunamos sumos iš finansinių klientų	3,228	3,228
Viso gaunamas pinigų srautas	3,299	3,264
Grynasis pinigų srautas	80,444	78,043
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis		144,24 %

2016 12 31	Vertės koregavimo koeficientas	Reikšmė po koregavimo koeficiento
Gryni pinigai	1	1
Lėšos LB	44,552	44,552
Investiciniai vertybiniai popieriai	92,642	92,642
Įmonių obligacijos	1,509	755
Viso likvidumo atsarga	138,704	137,950
Drausti mažmeniniai indėliai	237	48
Nedrausti mažmeniniai indėliai	1	-
Finansų institucijų indėliai	90,880	90,880
Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams	85	4
Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms	800	80
Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms	39	4
Kiti įsipareigojimai	36	-
Viso išeinantis pinigų srautas	92,078	91,016
Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų	55	28
Gaunamos sumos iš finansinių klientų	1,599	1,599
Viso gaunamas pinigų srautas	1,654	1,627
Grynasis pinigų srautas	90,424	89,389
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis		154,32 %

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Iš finansinės veiklos kylančių įsipareigojimų pokyčiai:

LCKU	Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	Mokėjimai	Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.
Subordinuotos paskolos	998	(998)	-
Iš viso	998	(998)	-

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU finansinių įsipareigojimų analizė finansinių atskaitų dienai, pagal likusį iki sutarties galiojimo pabaigos laiką pateikta žemiau. Atskleistos sumos yra sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai:

	Kiekvie- nu parei- kalavimu	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	3 - 5 metai	5 - 10 metai	>10 metų	Iš viso
2017 12 31										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	77,579	3,172	3,596	11,098	10,807	8,436	464	-	4,061	119,211
Indėliai	1,623	-	-	-	80	-	-	-	-	1,702
Likvidumo palaikymo rezervas	3,454	-	-	-	-	-	-	-	-	3,454
Kiti finansiniai įsipareigojimai	90	177	1	-	-	-	-	-	-	269
Subordinuotos paskolos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso finansinių įsipareigojimų	82,745	3,349	3,597	11,098	10,887	8,436	464	-	4,061	124,636
2016 12 31										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	89,580	1,315	6,610	19,874	14,525	12,214	887	-	-	145,005
Indėliai	238	-	-	-	-	80	-	-	-	318
Likvidumo palaikymo rezervas	5,391	-	-	-	-	-	-	-	-	5,391
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	293	8	-	-	-	-	-	-	301
Subordinuotos paskolos	-	-	-	25	1,025	-	-	-	-	1,050
Iš viso finansinių įsipareigojimų	95,209	1,608	6,618	19,899	15,550	12,294	887	-	-	152,065

Rinkos rizika

1. Rinkos rizikos įvertinimas

LCKU prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip rizika patirti nuostolių dėl nepalankių rinkos parametrų, tokių kaip palūkanų normos (palūkanų normos rizika), užsienio valiutos kursų (užsienio valiutos rizika) svyravimų. LCKU vertina rinkos riziką, kuri įvertina, kad finansinių priemonių būsimųjų pinigų srautų tikroji vertė gali svyruoti kintant rinkos kainoms.

Galimi rinkos rizikos pokyčiai nustatomi įvertinant kiekvienos jos sudedamosios dalies – t.y. palūkanų normos rizikos ir užsienio valiutos kurso rizikos poveikius.

LCKU rinkos rizikai vertinti naudoja scenarijaus analizę. Ją atliekant naudojami standartinis, labiausiai tikėtinas ir blogiausias scenarijai. Scenarijų analizė apima vienu metu vykstančių keleto rizikos faktorių pokyčių įvertinimą ir atspindi įvykius, kurie, LCKU požiūriu, galimi ateityje. Scenarijaus analizė grindžiama praeities (istoriniais) įvykiais, kurie darė reikšmingą poveikį rinkai, arba tikėtinais (spėjamais) įvykiais, kurie gali įvykti rinkoje ateityje.

LCKU vertina palūkanų normų svyravimo poveikį grynosioms palūkanų pajamoms. Skaičiuojant šį poveikį įvertinami palūkanų normos svyravimams jautrūs balanso turto ir įsipareigojimų straipsniai pagal terminus iki vienerių metų, vertinamas 1 proc. palūkanų normos pokytis.

2. Valiutų kursų rizika

Valiutos kurso rizika vertinama kaip tam tikros valiutos atviroji turto ir įsipareigojimų pozicija. 2017 ir 2016 m. LCKU dirbo tik EUR, todėl valiutos pozicijų nėra.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

3. Palūkanų normos kitimo rizika

Pinigų srautų palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje pinigų srautai iš finansinių priemonių gali svyruoti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Tikrosios finansinių priemonių vertės palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje finansinių priemonių tikroji vertė gali kisti keičiantis rinkos palūkanų normoms. LCKU vadovybė valdo palūkanų normos riziką kas ketvirtį peržiūrint palūkanų normų spragos ataskaitą ir palūkanų normų rizikai valdyti nustatytus limitus bei jų vykdymo rodiklius (minimalią suteiktų paskolų vidutinę svertinę palūkanų normą, maksimalią terminuotų indėlių vidutinę svertinę palūkanų normą, turto ir įsipareigojimų skirtumų pagal terminus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vykdomus limitus) ir reguliariai peržiūrdama LCKU suteikiamų paskolų ir indėlių palūkanų normas, priimdama sprendimus išduoti paskolas su fiksuotomis ar kintamomis palūkanų normomis, priimdama sprendimus dėl LCKU turto ir įsipareigojimų struktūros. Nuo 2016 metų lapkričio 24 dienos palūkanų normų rizika valdoma visiems LCKU paskolų ir indėlių sandoriams taikant kintamą palūkanų normą. Nuo 2008 metų balandžio mėn. nustatant naujai išduodamų paskolų palūkanų normas atsižvelgiama ir į vidinį kredito unijos reitingą. Visų LCKU įsipareigojimų, išskyrus 2 subordinuotų paskolų, sumoje 998 tūkst. EUR, kurios gražintos 2017 m. (18 pastaba), bei paskolų iš fondų (16 pastaba) palūkanų normos yra fiksuotos.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina LCKU palūkanų normos riziką 2017 m. gruodžio 31 d. Lentelėje pateiktas LCKU turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	>3 metai	Be palūkanų ir neigiamos	Iš viso
Turtas								
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	-	-	-	-	-	51,549	51,549
Investiciniai vertybiniai popieriai	1	4,687	529	3,480	19,665	34,342	1,027	63,731
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų ir kitos paskolos	833	4,403	3,925	3,555	1,467	6,480	3,117	23,780
Išvestinės finansinės pr.	-	-	-	-	-	-	26	26
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	-	-	-	-	762	762
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	-	-	-	-	858	858
Iš viso turto	834	9,090	4,454	7,035	21,132	40,822	57,339	140,706
Įsipareigojimai ir rezervai								
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	3,162	9,293	11,084	10,775	6,719	451	77,578	119,062
Subordinuotos paskolos	-	-	-	-	-	-	-	-
Indėliai	-	-	-	79	-	-	1,623	1,702
Likvidumo palaikymo rezervas	3,454	-	-	-	-	-	-	3,454
Išvestinės finansinės pr.	-	-	-	-	-	-	26	26
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	-	500	500
Kapitalas ir rezervai	-	-	-	-	-	-	15,962	15,962
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	6,616	9,293	11,084	10,854	6,719	451	95,689	140,706
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	(5,782)	(203)	(6,630)	(3,819)	14,413	40,371	(38,350)	-

LCKU palūkanų normos rizika 2016 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	>3 metai	Be palūkanų	Iš viso
Turtas	736	11,487	5,077	6,370	26,591	63,058	46,198	159,517
Įsipareigojimai ir rezervai	96,543	10,227	20,844	14,472	8,276	843	8,312	159,517
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	(95,807)	1,260	(15,767)	(8,102)	18,315	62,215	37,886	-

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina 2017 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūrą:

	Fiksuotos palūkanos	Kintamos palūkanos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	-	51,549	51,549
Vertybinių popierių	62,704	-	1,027	63,731
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų	7,815	5,622	2,785	16,222
Kitos paskolos ir gautinos sumos	1,783	5,444	331	7,558
Išvestinės finansinės pr.	-	-	26	26
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	762	762
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	858	858
Iš viso turto	72,302	11,066	57,338	140,706
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	35,662	5,821	77,579	119,062
Indėliai	79	-	1,623	1,702
Likvidumo palaikymo rezervas	3,454	-	-	3,454
Išvestinės finansinės pr.	-	-	26	26
Kiti įsipareigojimai	-	-	500	500
Kapitalas ir rezervai	-	-	15,962	15,962
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	39,195	5,821	95,690	140,706
Balansinis skirtumas	33,107	5,245	(38,352)	-

2016 m. gruodžio 31 d. LCKU turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūra:

	Fiksuotos palūkanos	Kintamos palūkanos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas	104,071	9,248	46,198	159,517
Įsipareigojimai ir rezervai	146,583	4,622	8,312	159,517
Balansinis skirtumas	(42,512)	4,626	37,886	-

LCKU atliekami testavimai nepalankiausiomis sąlygomis kredito, likvidumo, rinkos, koncentracijos ir operacinei rizikoms. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – įvertinti ar LCKU kapitalo pakanka neįprastiems nuostoliams, kurie gali būti patirti jei pasitvirtintų testavimo prielaidos ir parengti LCKU veiklos nenumatytais atvejais planą. Siekiant įvertinti nuostolius, kurie gali būti patirti dėl aukščiau nurodytų rizikų pasireiškimo naudojami standartiniai, galimas ir blogiausias scenarijai. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai LCKU valdybai pateikiami pagal poreikį, bet nerečiau kaip 1 kartą per metus, likvidumo rizika testuojama vieną kartą per mėnesį. Terminuotų ir paskolų apyvartinėms lėšoms palūkanų nustatymui LCKU naudoja UNIBOR – indeksą, kuris nustatomas apskaičiuojant vidutinę LCKU sistemai priklausančių kredito unijų išteklių kainą.

Jei 2017 m. visiems palūkanų normos svyravimams jautriems balanso turto ir įsipareigojimų straipsniams (iki 1-erių metų) būtų taikoma 1 proc. didesnė palūkanų norma, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms būtų -164 tūkst. EUR (2016 m. taikant 1 proc. didesnę palūkanų normą, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms -1,184 tūkst. EUR). Šį sumažėjimą pagrindė įtakoja padidėjusios palūkanų sąnaudos iš palūkanas patiriančių įsipareigojimų vienetų.

Jei 2017 m. visiems palūkanų normos svyravimams jautriems balanso turto ir įsipareigojimų straipsniams (iki 1-erių metų) būtų taikoma 1 proc. mažesnė palūkanų norma, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms būtų 164 tūkst. EUR (2016 m. taikant 1 proc. mažesnę palūkanų normą, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms 1,184 tūkst. EUR). Šį padidėjimą pagrindė įtakoja sumažėjusios palūkanų sąnaudos iš palūkanas patiriančių įsipareigojimų vienetų.

Lentelėje žemiau apibendrinta 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU 1 proc. palūkanų normos rizikos pokyčių ataskaitų sudarymo dienai, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
	Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms	Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms
Palūkanų norma padidėja 1 proc.	(164)	(1,184)
Palūkanų norma sumažėja 1 proc.	164	1,184
Kapitalo pakankamumas		

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Išskiriami šie pagrindiniai LCKU kapitalo valdymo tikslai:

- Užtikrinti riziką ribojančių normatyvų valdymą ir vykdymą;
- Užtikrinti LCKU galimybę tęsti savo veiklą – tai veiklos stabilumo garantas;
- Auganti LCKU kapitalo bazė sudaro galimybę didinti LCKU turta, išduodamų paskolų vienam skolininkui limitą;

Nuo 2014 m. taikomi 3 kapitalo pakankamumo rodikliai – I lygio, I ir I papildomo lygio bei bendras kapitalo pakankamumo normatyvas. Rodikliai skaičiuojami pagal CRDIV direktyvos ir CRR tiesioginio taikymo reglamento reikalavimus. Apskaičiuojant kapitalo pakankamumą įvertinamos kredito, rinkos, operacinės, valiutos kursų rizikos. Kredito rizikai vertinti LCKU naudoja standartizuotą rizikos vertinimo metodą, rinkos rizikai vertinti – standartizuotą, operacinei rizikai vertinti – bazinio indikatorius metodus. Kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymas ir kapitalo panaudojimas LCKU vadovybės stebimas kasdien. Priežiūros institucijai informacija apie kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymą ir kapitalo panaudojimą teikiama kas ketvirtį. LCKU įdiegtas vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (toliau VKPVP). Tai papildomi (II pakopos) reikalavimai, papildantys bendruosius (I pakopos) kapitalo pakankamumo apskaičiavimo reikalavimus. Remiantis VKPVP LCKU atlieka išsamią analizę identifikuojant rizikas, įvertina jų valdymą ir skaičiuoja su tuo susijusio vidaus kapitalo poreikį.

LCKU kapitalas skirstomas į 2 dalis:

- į I lygio kapitalą įskaitoma pajinis, atsargos ir kiti papildomi kapitalai bei rezervai, finansinio turto perkainavimo rezervo dalis bei praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (nuostolis), kitos bendrosios pajamos. Iš I lygio kapitalo atskaitoma nematerialusis turtas, grąžintini pajai, praėjusių laikotarpių nuostolis, atidėto pelno mokesčio turtas, specialiųjų atidėjinių grynas neigiamas pokytis per metus, atvaizduojamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, sąnaudos.
- į II lygio kapitalą įskaitoma stabilizacijos fondas, subordinuotos paskolos atitinkančios nustatytus reikalavimus, einamųjų metų audituotas nepaskirstytas pelnas, finansinio turto perkainavimo rezultato dalis. Skaičiuojant kapitalo pakankamumo normatyvus II lygio kapitalas negali viršyti 1/3 I lygio kapitalo.

Kapitalo pakankamumo rodiklis 2017 m. gruodžio mėn. 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. pateiktas žemiau:

	2017	2016
I lygio kapitalas		
Pajinis kapitalas	15,896	8,902
Atsargos kapitalas	604	187
Finansinio turto perkainavimo rezervo dalis	381	541
Nematerialusis turtas	(377)	(473)
Praėjusių laikotarpių nepaskirstytas rezultatas	(2,664)	(3,372)
Atidėto pelno mokesčio turtas	(455)	(466)
Specialiųjų atidėjinių paskoloms pokytis apskaitomas per pelną/nuostolį	(13)	(178)
Viso I lygio kapitalas	13,372	5,141
II lygio kapitalas		
Stabilizacijos fondas	1,201	599
Subordinuotos paskolos	-	199
Finansinio turto perkainavimo rezervo dalis	95	360
Viso II lygio kapitalas	1,296	1,158
Įskaitomas II lygio kapitalas	1,296	1,158
Iš viso kapitalo bazė	14,668	6,299
Kapitalo reikalingo kredito rizikai, gautinų sumų sumažėjimo rizikai poreikis	15,009	10,957
Kapitalo reikalingo pozicijų, užsienio valiutos kurso rizikai padengti poreikis	-	-
Kapitalo reikalingo operacinei rizikai padengti poreikis	4,643	4,166
Viso kapitalo poreikis	19,652	15,123
I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	68,04	34,00
I ir I papildomo lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	68,04	34,00
Bendras kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	74,64	41,65

2015 m. sausio 1 d. I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis turėjo būti ne mažesnis kaip 4.5 proc., 2015 m. birželio 30 d. Lietuvoje įsigaliojęs kapitalo apsaugos rezervas (2,5 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo reikalavimą padidino nuo 4.5 proc. iki 7 proc., bendro kapitalo reikalavimą – nuo 8 proc. iki 10.5 proc. Atsižvelgus į ICAAP ir SREP rezultatus bei įsigaliojusius kapitalo apsaugos rezervo reikalavimus, LCKU 2017 m. gruodžio 31 d. turėjo tenkinti tokius individualius minimalius nuosavų lėšų reikalavimus: 14.03 proc. bendro I lygio nuosavo kapitalo pakankamumo normatyvą ir 17.53 proc. bendro kapitalo pakankamumo. 2017 ir 2016 metais apskaičiuojant kapitalo pakankamumo rodiklius kapitalo bazė dalinama iš kapitalo poreikio sumos ir išreiškiama proc. LCKU kapitalo pakankamumo rodiklis atitiko reikalavimus 2017 ir 2016 metais.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

1 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2017	2016
Palūkanų pajamos:		
už paskolas kredito unijoms	356	407
už kitas paskolas	218	176
už galimo pardavimo vertybinius popierius	329	576
už laikomus iki termino pabaigos vertybinius popierius	468	553
Iš viso palūkanų pajamų	1,371	1,712
Palūkanų išlaidos:		
už kredito unijų indėlius	191	303
už kredito unijų likvidumo palaikymo rezervo lėšas	-	1
už juridinių asmenų indėlius	1	1
neigiamų palūkanų išlaidos už turtą	104	64
už kredito įstaigų paskolas ir kitas gautas lėšas	103	162
Iš viso palūkanų išlaidų	399	531
Grynosios palūkanų pajamos	972	1,181

2 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

	2017	2016
Paslaugų ir komisinių pajamos iš kredito unijų:		
už pervedimo operacijas	124	129
už operacijas mokėjimo kortelėmis	367	383
už internetinės bankininkystės operacijas	3	3
už komunalinių įmokų surinkimą	4	-
už paskolų administravimą	31	7
Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų	529	522
Paslaugų ir komisinių išlaidos:		
už operacijas mokėjimo kortelėmis	371	407
už pervedimo operacijas	49	44
finansų maklerio įmonių komisiniai	53	52
kitos paslaugų ir komisinių išlaidos	12	10
Iš viso paslaugų ir komisinių išlaidų	485	513
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	44	9

3 PASTABA KITOS PAJAMOS

	2017	2016
Nefinansinių paslaugų kredito unijoms pajamos	738	560
Kitos pajamos	247	85
Iš viso kitų pajamų	985	645

LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas, kurios nėra pagrindinė LCKU veikla. Šios paslaugos yra papildomos. Nuo 2016 m. imami mokesčiai už IT sistemos kūrimą ir palaikymą.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

4 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS

	2017	2016
Realizuotas pelnas iš operacijų galimo pardavimo vertybiniais popieriais	561	1,005
Realizuoti nuostoliai iš operacijų galimo pardavimo vertybiniais popieriais	4	6
Grynasis pelnas iš operacijų galimo pardavimo vertybiniais popieriais	557	999

5 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ IŠVESTINIŲ PRIEMONIŲ PERKAINAVIMO TIKRĄJA VERTE

	2017	2016
Nerealizuotas pelnas iš išvestinių priemonių perkainavimo tikrąja verte	30	51
Nerealizuotas nuostolis iš išvestinių priemonių perkainavimo tikrąja verte	(21)	(19)
Grynasis pelnas iš išvestinių priemonių perkainavimo tikrąja verte	9	32

6 PASTABA VEIKLOS SĄNAUDOS

	2017	2016
Darbuotojų atlyginimai, apmokėjimas pagal sutartis ir atostogų rezervas	968	960
Socialinis draudimas	285	281
Reklamos ir marketingo išlaidos	67	63
Transporto, pašto ir ryšių paslaugos	84	86
Kredito unijų apmokymo	1	8
Patalpų išlaikymas ir ūkio išlaidos	66	69
Valdymo organų narių apmokymų išlaidos	6	13
Teisinės, audito paslaugos ir mokestis LB už priežiūrą	66	94
Mokesčiai ir draudimas	10	16
Reprezentacinės išlaidos	18	16
Tantjemos	22	14
Kanceliarinės prekės	5	7
Labdara ir parama	-	1
Narystės mokesčiai	23	24
Kitos išlaidos	163	142
Iš viso	1,784	1,794

7 PASTABA PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS

	2017	2016
Einamųjų metų pelno mokestis	28	29
Praėjusio laikotarpio pelno mokesčio koregavimas	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	86	68
Iš viso pelno mokesčio (pajamų) / sąnaudų	114	97
Pelnas / (nuostolis) prieš apmokestinimą	562	618
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	84	93
Apmokestinamojo pelno nemažinančių sąnaudų pelno mokestis	39	5
Praėjusio laikotarpio pelno mokesčio koregavimas	-	-
Neapmokestinamosios pajamos	(9)	(1)
Pelno mokesčio (pajamos)/ sąnaudos	114	97

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Atidėtojo pelno mokesčio turto / (įsipareigojimo) judėjimas

Likutis metų pradžioje	466	582
Atidėtasis mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	75	(48)
Sąnaudos pelno (nuostolių) straipsnyje	(86)	(68)
	<hr/>	<hr/>
Likutis metų pabaigoje	455	466

Atidėtojo pelno mokesčio turtas / (įsipareigojimai)

	Vertybinių popierių vertė	Sukauptos sąnaudos ir mokestiniai nuostoliai	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	(111)	693	582
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) straipsnyje	-	(68)	(68)
Atidėtasis mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	(48)	-	(48)
2016 m. gruodžio 31 d.	(159)	625	466
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) straipsnyje	-	(86)	(86)
Atidėtasis pelno mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	75	-	75
	(84)	539	455
2017 m. gruodžio 31 d.			

8 PASTABA PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIAME BANKE

Pinigus ir lėšas Centriniam banke sudaro kasa, kurioje 2017 m. gruodžio 31 dieną LCKU lėšų laikė 0,3 tūkst. EUR (2016 m. - 1 tūkst. EUR) ir korespondentinė sąskaita centriniam banke, kurioje 2017 m. gruodžio 31 d. LCKU laikė 51,549 tūkst. EUR (2016 m. gruodžio 31 d. - 44,552 tūkst. EUR). LCKU privalo turėti ir laikyti Lietuvos banke privalomąsias atsargas, bet dėl pritaikytos nuolaidos 2017 gruodžio 31 d. ir 2016 gruodžio 31 d. privalomų atsargų suma 0 EUR. Už korespondentinę sąskaitą EUR mokamos Europos centrinio banko nustatytos palūkanos (-0.4 %). Esamos ir būsimos lėšos, esančios atsiskaitomojoje sąskaitoje, įkeistos UAB Invega priemonės Verslumas 2 gautų lėšų grąžinimui užtikrinti, lėšų disponavimas neapribotas.

9 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KREDITO INSTITUCIJŲ

	2017	2016
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	2,712	715
Lėšos bankų depozitinėse sąskaitose	30	30
Paskolos kredito unijoms	13,480	11,210
Iš viso	16,222	11,955

Lėšų banko depozitinėse sąskaitose naudojimas yra apribotas, jos naudojamos kaip gautos garantijos užtikrinimo priemonė. Apskaičiuotosios palūkanų normos už lėšas bankų korespondentinėse sąskaitose 2017 ir 2016 m. - 0 %, apskaičiuotosios palūkanų normos už paskolas kredito unijoms 2017 m. svyravo nuo 0.89 % iki 6.00 % (2016 m. - nuo 0.89 % iki 6.38 %). Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

10 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ ASMENŲ

	2017	2016
Paskolos fiziniams ir juridiniams asmenims	7,558	5,587
Iš viso	7,558	5,587

2017 gruodžio 31 d. ir 2016 gruodžio 31 d. nei viena paskola neviršėjo daugiau kaip 30 d. Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

11 PASTABA INVESTICINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI

	2017	2016
Galimo pardavimo vertybiniai popieriai	22,828	49,414
Vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	40,903	46,363
Iš viso	63,731	95,777

Galimo pardavimo vertybinius popierius sudaro šių valstybių vertybiniai popieriai:

	2017	2016
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	17,782	36,590
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	312	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai (kolektyviniai investavimo subjektai)	1,027	-
ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai (skolos)	1,215	10,192
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	2,492	2,632
Iš viso	22,828	49,414

Iki išpirkimo laikomus sudaro šių valstybių vertybiniai popieriai:

	2017	2016
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	30,166	35,425
ES šalių vertybiniai popieriai (skolos)	10,234	10,435
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	503	503
Iš viso	40,903	46,363

Vertybinių popierių apskaičiuotosios palūkanų normos svyruoja nuo (-0,01) % iki 4,017 % (2016 m. - nuo 0.001 % iki 4.017 %) ir yra nekintamos. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. vertybiniai popieriai nebuvo įkeisti. Prie LR Respublikos įmonių vertybinių popierių priskirti ir LCKU nuosavybės teise turimi kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniai popieriai (valdymo įmonė „Lords LB Asset Management“).

12 PASTABA MATERIALUSIS ILGALAIKIS TURTAS

	Kompiuterinė įranga	Kita įranga	Pastatai	Baldai	Lengvieji automobiliai	Iš viso
2016 m. sausio 1 d						
Įsigijimo vertė	407	24	517	19	56	1,023
Sukauptas nusidėvėjimas	(271)	(19)	(140)	(10)	(56)	(496)
Likutinė vertė	136	5	377	9	-	527
2016 ataskaitiniai metai						
Likutinė vertė	136	5	377	9	-	527
Įsigijimai	26	6	-	-	-	32
Nurašymai	-	(1)	-	-	-	(1)
Nurašyto turto nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-
Nusidėvėjimas	(69)	(2)	(19)	(2)	-	(92)
Likutinė vertė	93	8	358	7	-	466
2016 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	433	29	517	19	56	1,054
Sukauptas nusidėvėjimas	(340)	(21)	(159)	(12)	(56)	(588)
Likutinė vertė	93	8	358	7	-	466

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2017 ataskaitiniai metai

Likutinė vertė	93	8	358	7	-	466
Įsigijimai	5	-	-	1	-	6
Nurašymai	(110)	(4)	-	-	(23)	(137)
Nurašyto / parduoto turto nusidėvėjimas	110	4	-	-	23	137
Nusidėvėjimas	(63)	(3)	(19)	(2)	-	(87)
Likutinė vertė	35	5	339	6	-	385

2017 m. gruodžio 31 d.

Įsigijimo vertė	328	25	517	20	33	923
Sukauptas nusidėvėjimas	(293)	(20)	(178)	(14)	(33)	(538)
Likutinė vertė	35	5	339	6	-	385

LCKU ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas 2017 m. sudaro 87 tūkst. EUR, 2016 m. 92 tūkst. EUR. Visa suma įtraukta į veiklos sąnaudas. Dalis LCKU ilgalaikio materialaus turto, kurio įsigijimo vertė 2017 m. gruodžio 31 d., buvo lygi 204 tūkst. EUR, buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama LCKU veikloje (2016 m. gruodžio 31 d. – 303 tūkst. EUR).

13 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAS

	Kompiuterinės programos	LCKU kuriamos kompiuterinės programos	Licenzijos	Iš viso
2016 m. sausio 1 d				
Įsigijimo vertė	198	684	241	1,123
Sukaupta amortizacija	(186)	(311)	(121)	(618)
Likutinė vertė	12	373	120	505
2016 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	12	373	120	505
Įsigijimai	-	147	5	152
Amortizacija	(1)	(141)	(42)	(184)
Likutinė vertė	11	379	83	473
2016 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	198	831	246	1,275
Sukaupta amortizacija	(187)	(452)	(163)	(802)
Likutinė vertė	11	379	83	473
2017 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	11	379	83	473
Įsigijimai	8	48	3	59
Amortizacija	(2)	(116)	(37)	(155)
Likutinė vertė	17	311	49	377
2017 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	206	879	249	1,334
Sukaupta amortizacija	(189)	(568)	(200)	(957)
Likutinė vertė	17	311	49	377

LCKU kuriama kredito unijų kompiuterinė programa i-KUBAS. Per 2017 m. šios programos kūrimui patirti darbuotojų darbo užmokesčio kaštai, sumoje 48 tūkst. EUR priskirti LCKU nematerialiajam turtui (2016 m. – 147 tūkst. EUR). 2017 m. gruodžio 31 d. į eksploataciją įvestų kuriamų programų likutinė vertė – 276 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programų likutinė vertė – 35 tūkst. EUR. LCKU ilgalaikio nematerialaus turto amortizacija 2017 m. sudaro 155 tūkst. EUR, 2016 m. 184 tūkst. EUR. Dalis LCKU ilgalaikio nematerialaus turto, kurio įsigijimo vertė 2017 m. gruodžio 31 d., buvo lygi 732 tūkst. EUR, buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama LCKU veikloje (2016 m. gruodžio 31 d. – 452 tūkst. EUR).

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

14 PASTABA IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

Lentelėje žemiau pateikta LCKU išvestinių priemonių tikrosios vertės 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.

	Turtas	Įsipareigojimai
Palūkanų normos fiksavimo sandoriai 2017 12 31	26	26
Palūkanų normos fiksavimo sandoriai 2016 12 31	91	91

15 PASTABA KITAS TURTAS

	2017	2016
Trumpalaikis turtas	11	16
Kitos gautinos sumos	163	93
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	104	40
Kitas turtas	125	40
Iš viso	403	149

16 PASTABA ĮSISKOLINIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS IR FONDAMS

	2017	2016
Kredito unijų lėšos:		
terminuotieji indėliai	35,764	51,297
indėliai iki pareikalavimo	77,087	89,580
privalomosios atsargos	491	-
Paskolos iš fondų	5,720	3,623
Iš viso	119,062	144,500

Palūkanų normos už kredito unijų terminuotuosius indėlius svyruoja nuo 0.09 % iki 2.30 % (2016 m. - nuo 0.1 % iki 2.30 %), už indėlius iki pareikalavimo – 0 % (2016 m. - 0 %).

2010 m. LCKU atstovaudama kredito unijų konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė sutartį dėl verslumo skatinimo fondo finansinio tarpininko paslaugų teikimo, pagal kurią paskolų išdavimas baigėsi 2016 m. birželio 30 d., visos paskolos turi būti gražintos iki 2019 m. gruodžio 31 d. Pagal šią programą iki 2017 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 1,660 tūkst. EUR (2016 m. gruodžio 31 d. – 3,623 tūkst. EUR.) ir 2017 m. gruodžio 31 d. sukaupta 9 tūkst. EUR palūkanų (2016 m. gruodžio 31 d. – 19 tūkst. EUR). Sutartyje su INVEGA bei LCKU sutartyse su kredito unijomis, per kurias išduodamos verslumo skatinimo paskolos, numatytas palūkanų ribojimas, dėl kurio skaičiuojamos išvestinės finansinės priemonės (14 pastaba).

2016 m. spalio mėn. LCKU atstovaudama kredito unijų konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė Finansinės priemonės „Verslumo skatinimas 2014-2020, finansuojamos iš Europos socialinio fondo“ įgyvendinimo sutartį. Pagal šią sutartį 2017 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 4,060 tūkst. EUR (2016 m. gruodžio 31 d. – 0 EUR).

17 PASTABA INDĖLIAI

	2017	2016
Juridinių asmenų indėliai iki pareikalavimo	1,623	237
Juridinių asmenų terminuotieji indėliai	79	79
Iš viso	1,702	316

Palūkanų normos už juridinių asmenų terminuotuosius indėlius – 0.70 % (2016 m. – 0.70 %), už indėlius iki pareikalavimo - 0 % (2016 m. – 0 %).

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

18 PASTABA SUBORDINUOTOS PASKOLOS

	Palūkanų norma (%)	2017	2016
600 tūkst. EUR, kintama palūkanų norma, grąžinta 2017 m.	6 mėn. EURIBOR+3.5; 6 mėn. EURIBOR svyravimas apdraustas pasirenkant koridorių tarp 2.5 ir 3.5 proc.	-	599
400 tūkst. EUR, kintama palūkanų norma, grąžinta 2017 m.	6 mėn. EURIBOR+3.75	-	399
Iš viso		-	998

Visa subordinuotų paskolų suma buvo grąžinta vienkartinė įmoka paskolų termino pabaigoje. Paskolos neužtikrintos užtikrinimo priemonėmis. 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU laikėsi visų gautų paskolų sutarčių sąlygų.

19 PASTABA LIKVIDUMO PALAIKYMO REZERVAS

	2017	2016
Likvidumo palaikymo rezervas metų pradžioje	5,391	4,672
Padidėjimas / sumažėjimas per metus	(1,937)	719
Likvidumo palaikymo rezervas metų pabaigoje	3,454	5,391

LCKU likvidumo palaikymo rezervas yra LCKU įstatymo nustatyto būdu sudarytas rezervas, skirtas kredito unijų LCKU narių veiklos likvidumui užtikrinti, suteikiant kredito unijoms likvidumo paskolas. Kredito unijos LCKU narės specialiai tam tikslui LCKU atidarytoje sąskaitoje turi laikyti LCKU visuotinio narių susirinkimo patvirtintą dalį lėšų nuo visų terminuotų ir neterminuotų indėlių kredito unijoje EUR. 2017 m. laikyta 1 % lėšų (2016 m. – 1 %). Už likvidumo palaikymo rezervo lėšas kredito unijoms metinės palūkanos nebuvo mokamos (2016 metais 0.00 % - 0.05 %).

Kiekvieno ketvirčio pabaigoje peržiūrima lėšų, kurią kredito unija privalo laikyti Likvidumo palaikymo rezerve, suma. Paskolos kredito unijų likvidumui palaikyti gali būti teikiamos, kai kredito unijos likvidumas tampa mažesnis už nustatytą likvidumo normatyvą ir kai kredito unijos turto ir įsipareigojimų sudėtis pagal terminus artimiausiems mėnesiams rodo tam tikrą nesubalansuotumą, galintį sutrikdyti įvykdyti įsipareigojimus. Kredito unija savo noru likvidumo palaikymo rezerve gali laikyti ir didesnę nei minimali nustatyta suma.

Išstojančios, pašalintos ar likviduojamos kredito unijos lėšos, laikomos LCKU likvidumo palaikymo rezerve, yra grąžinamos kredito unijai, įvykdžius visus įsipareigojimus LCKU, jeigu išstojanti kredito unija nepageidauja, kad lėšos ir toliau liktų LCKU.

20 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	2017	2016
Finansiniai įsipareigojimai:	270	246
Surinkti mokėtini mokesčiai	51	135
Kiti įsipareigojimai	219	91
Finansiniai įsipareigojimai dėl išankstinių įmokų	-	20
Nefinansiniai įsipareigojimai:	230	237
Sukauptas atostogų rezervas	121	144
Sukauptos sąnaudos	80	58
Gauti avansai	1	1
Mokėtinas PVM	19	19
Mokėtinas pelno mokestis	9	15
Iš viso	500	483

Surinktus mokėtinus mokesčius sudaro surinktos lėšos komunalinių ir kitų paslaugų tiekėjams.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA KAPITALAS IR REZERVAI

Pagrindiniai ir papildomi pajai, atsargos kapitalas

LCKU pajinį kapitalą sudaro 15,896 tūkst. EUR (2016 m. – 8,902 tūkst. EUR). Jis sudarytas iš pagrindinių ir papildomų pajų. Nominali vieno pajaus vertė yra 289,62 EUR. Visas LCKU pajinis kapitalas apmokėtas. Kiekvienas LCKU pajininkas, turintis pagrindinį pajų, turi vieną balsą, nepriklausomai nuo jo apmokėto papildomo pajaus dydžio. 2017 m. gruodžio 31 d. pagrindinių pajų skaičius yra 51 (2016 m. gruodžio 31 d. – 61). 2017 metais LCKU nare tapo ir pajus (pagrindinį bei papildomą) įsigijo Lietuvos valstybė. Lietuvos valstybės bendras pajinis įnašas sudarė 8,879,800 EUR, iš kurių: a) 1,000 EUR – pagrindinis pajus; b) 8,878,800 EUR – papildomas pajus. Šis pajinis įnašas neatsižvelgiant į jo traktavimą pagal TFAS, reiškia Lietuvos valstybės dalyvavimą LCKU kapitale bei suteikia Lietuvos valstybei 10 proc. balsavimo teisių. Naujai įstojusių narių įsigytas pagrindinio pajaus dydis – 1,000 EUR, papildomo pajaus dydis – 300 EUR, nes LR centrinių kredito unijų įstatymas, kurio nauja redakcija įsigaliojo nuo 2017-01-01 numato, kad nuostata dėl minimalaus pagrindinio pajaus dydžio taikoma tik nuo įstatymo įsigaliojimo įsigyjantiems pagrindiniams pajams. 2017 m. gruodžio 31 d. papildomų pajų skaičius yra 53,771 (2016 m. gruodžio 31 d. – 30,676). 2017 m. buvo išpirkta 29,596 papildomų pajų, išstojusiems nariams buvo gražinta 6,501 pajų. 2016 m. papildomų pajų išpirkta nebuvo, išstojusiems nariams gražinta 1,769 pajų.

2017 m. išperkant išstojusių narių pajus, išperkamų pajų vertė sumažinta atsižvelgiant į LCKU įstatymo 15 str. 1 punkto reikalavimus. Gražinama pajų suma sumažinta proporcingai, atsižvelgiant į 2016 m. LCKU metinėje balansinėje ataskaitoje įrašytas LCKU nuostolių sumas. Neišmokėta 604 tūkst. EUR suma apskaityta kaip atsargos kapitalas (2016 m. – 187 tūkst. Eur). Atsargos kapitalo paskirtis – garantuoti Centrinės unijos finansinį stabilumą. Centrinės unijos atsargos kapitalas Centrinės unijos narių eilinio visuotinio susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik Centrinės unijos veiklos nuostoliams padengti.

LCKU pajininkas, norintis išstoti iš Centrinės unijos, privalo pateikti prašymą Centrinės unijos valdybai. Su asmeniu, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, Centrinė unija atsiskaito išmokėdama jam priklausantį pajinį įnašą ir kitas išmokas, susijusias su jo dalyvavimu Centrinės unijos pajiniame kapitale tik po to, kai įvertinusi Centrinės unijos finansinę būklę, nustato, kad atsiskaitymas nekels grėsmės Centrinės unijos veiklos stabilumui ir patikimumui. Apie sprendimą atsiskaityti su asmeniu, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, Centrinė unija nedelsdama privalo raštu pranešti priežiūros institucijai ir jai pateikti dokumentus ir duomenis, susijusius su atsiskaitymo įtakos Centrinės unijos veiklos stabilumui ir patikimumui vertinimu. Centrinė unija atsiskaito su asmeniu, kurio narystė Centrinėje kredito unijoje pasibaigė, jeigu per 30 dienų nuo pranešimo priežiūros institucijai pateikimo, o jeigu jos buvo pareikalauta pateikti papildomus dokumentus ir duomenis, – nuo papildomai pareikalautų dokumentų ir duomenų pateikimo dienos negauna priežiūros institucijos rašytinio nurodymo sustabdyti atsiskaitymą. Priežiūros institucija turi teisę Centrinei unijai duoti rašytinį nurodymą sustabdyti atsiskaitymą iki rašytiniame nurodyme nustatyto termino, kuris gali būti apibrėžtas konkrečia data ar susietas su tam tikrų sąlygų atsiradimu (aplinkybių išnykimu), jeigu yra pagrindas daryti išvadą, kad atsiskaitymas keltų grėsmę Centrinės unijos veiklos stabilumui ir patikimumui.

Su pajininku, kurio narystė Centrinėje kredito unijoje pasibaigė, Centrinė kredito unija atsiskaito išmokėdama jam priklausantį pajinį įnašą ir kitas išmokas, susijusias su jo dalyvavimu Centrinės kredito unijos pajiniame kapitale, tik po to, kai įvertinusi Centrinės kredito unijos finansinę būklę nustato, kad atsiskaitymas nekels grėsmės Centrinės kredito unijos veiklos stabilumui ir patikimumui.

Stabilizacijos fondas

LCKU Stabilizacijos fondas yra LCKU įstatymo nustatytu būdu sudarytas fondas, skirtas kredito unijų LCKU narių veiklos stabilumui bei tęstinumui užtikrinti ir veikiantis kaip paskutinis skolinimosi šaltinis kredito unijų sutrikusiam mokumui atkurti. Lėšos iš fondo yra naudojamos šiomis formomis: teikiant subordinuotas paskolas ir kredito unijai skiriant lėšas negražintinai, jei jos įskaitomos į kredito unijos rezervinį kapitalą.

Įnašus į Stabilizacijos fondą moka kredito unijos. Kredito unijų privalomo metinio įnašo į Stabilizacijos fondą procentinį dydį nustato visuotinis narių susirinkimas. Nuo 2015 m. balandžio mėn. įmokos į stabilizacijos fondą apskaičiuojamos pagal LCKU kredito unijos priskirtą vidinį reitingą ir siekė nuo 0.27 iki 0.48 % nuo kredito unijų indėlių vertės. Kredito unijoms, gavusioms negražintinas išmokas iš fondo, įmokos padidinamos 100 %. Įnašai į Stabilizacijos fondą kredito unijoms negražinami.

Paskolos kredito unijų stabilumui bei tęstinumui užtikrinti gali būti teikiamos vadovaujantis Centrinės unijos stabilizacijos fondo sudarymo ir naudojimo tvarkos nuostatomis. Sprendimą dėl Stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo ir jo formos priima Stabilizacijos fondo komisija, gavusi ir įvertinusi Centrinės unijos valdybos pateiktas išvadas ir pasiūlymus. Sprendimą dėl Stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo būdo kiekvienu atskiru atveju priima Stabilizacijos fondo komisija atsižvelgiant į nustatytus kriterijus.

2017 metais iš stabilizacijos fondo lėšų buvo negražintinai išmokėta 710 tūkst. EUR. Subordinuotų paskolų nesuteikta, dėl 2017 metais gražintos paskolos iš Stabilizacijos fondo anksčiau suteiktoms paskoloms sumažintas

**LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA
FINANSINĖS ATASKAITOS
2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2016 metais pripažintas 100 proc. vertės sumažėjimas - 380 tūkst. EUR, apskaitytas kapitalo ir rezervų pokyčių ataskaitoje (2016 m. negražintinai išmokėta 60 tūkst. EUR, paskolų suteikta nebuvo). Jei kredito unija nebegalėtų gražinti paskolos iš Stabilizacijos fondo, tai bus traktuojama kaip lėšų skyrimas negražintinai iš stabilizacijos fondo. Vadovaujantis LR centrinių kredito unijų įstatymo nuostatomis Stabilizacijos fondas yra atskirtas nuo kito LCKU turto ir jo apskaita yra tvarkoma atskirai nuo LCKU apskaitos.

22 PASTABA SUSIJUSIOS ŠALYS

LCKU susijusiais asmenimis yra laikomos kredito unijos - LCKU narės, LCKU valdyba, stebėtojų taryba, stabilizacijos fondo komisija bei LCKU vadovybė. Vadovybei 2017 metais (4 vadovams) buvo priskaičiuota 161 tūkst. EUR atlyginimų (2016 metais – 182 tūkst. EUR, 4 vadovams):

	2017	2016
Priskaičiuota atlyginimų ir jiems tenkančių socialinio draudimo įmokų	161	182
Priskaičiuotas atostogų rezervas ir jam tenkančios socialinio draudimo įmokos	12	32
Iš viso:	173	214
Sumokėti atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos	161	182
Likę įsipareigojimų vadovybei	12	32

Informacija apie operacijas su susijusiomis šalimis pateikta šiose finansinių ataskaitų pastabose:

- 1 pastaboje – apie palūkanas už suteiktas paskolas, kitas palūkanas priimtus indėlius bei priimtas likvidumo palaikymo rezervo lėšas;
- 2 pastaboje – apie komisinių pajamas;
- 3 pastaboje – apie kitas pajamas;
- 9 pastaboje – apie suteiktas paskolas;
- 16 pastabose – apie priimtus indėlius;
- 19 pastaboje – apie įmokas į likvidumo palaikymo rezervą;
- 21 pastaboje – apie pajinį kapitalą, rezervus ir įmokas į stabilizacijos fondą.

Susijusioms šalims išduotos/grąžintos paskolos ir priimti / grąžinti indėliai:

	2017	2016
Susijusioms šalims – kredito unijoms išduotos paskolos	(15,298)	(14,669)
Susijusių šalių – kredito unijų grąžintos paskolos	11,015	8,775
Iš susijusių šalių – kredito unijų priimti terminuoti indėliai	38,106	61,062
Susijusioms šalims – kredito unijoms grąžinti terminuoti indėliai	(43,922)	(61,645)
Iš susijusių šalių – kredito unijų priimti ir grąžinti indėliai iki pareikalavimo	(1,373)	25,558
Iš susijusių šalių – kredito unijų priimti indėliai į likvidumo rezervą	801	1,637
Susijusioms šalims – kredito unijoms grąžinti indėliai iš likvidumo rezervo	(1,102)	(917)

23 PASTABA ĮSTATYMŲ ATITIKIMAS

LCKU Lietuvos banko reikalavimu privalo vykdyti kapitalo pakankamumo, padengimo likvidžiuoju turtu, maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui, didelių paskolų ir atviros užsienio valiutų pozicijos normatyvus. 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. LCKU atitiko visus privalomus reikalavimus.

24 PASTABA NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 po ataskaitinių mokesčių metų iš eilės einančius metus patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. LCKU vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2017 m. gruodžio mėn. LCKU valdybos sprendimu paskirtų, bet dar neišmokėtų paskolų suma sudarė 1,807 tūkst. EUR (2016 12 31 – 925 tūkst. EUR).

Ataskaitų pateikimo metu, LCKU buvo atsakove Vilniaus apygardos teismo nagrinėjamoje civilinėje byloje (ieškovė bankrutuojanti kredito unija „Vilniaus taupomoji kasa“) dėl 102 456,44 EUR ieškinio ir 6 proc. metinių palūkanų bei bylinėjimosi išlaidų priteisimo. LCKU vadovybė nesitiki patirtį nuostolių dėl bylos baigties, todėl jokie su tuo susiję atidėjiniai nebuvo formuojami.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

25 PASTABA ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS DIENOS

Ataskaitų išleidimo datai buvo gautas 1 kredito unijos prašymas dėl stojimo į LCKU narius.

2018 03 12 buvo įsteigta UAB „Lirosa“, įm.kodas 304783301, buveinė Savanorių pr. 363, Kaunas. Įmonės steigėjas ir vienintelis akcininkas yra Lietuvos centrinė kredito unija, UAB „Lirosa“ direktoriaus pareigas užims Rimvydas Sakavičius. UAB „Lirosa“ kredito unijoms teiks paskolų pirkimo-pardavimo, skolų išieškojimo bei teisinių konsultacijų paslaugas.

2018 03 15 buvo pasirašyta Sutartis tarp LCKU ir LR Finansų ministerijos atstovų dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo. Pagal ją LCKU įsipareigoja per 10 m. (paskutinis mokėjimas 2027 12 31) lygiomis dalimis išpirkti Lietuvos valstybei priklausančius pajus. Valstybės kapitalo pagalbai nustatyti šie aptarnavimo kaštai:

- a) 5,00 proc. per metus - nuo 2017 12 31 iki 2022 12 31;
- b) 6,25 proc. per metus - nuo 2023 01 01 iki 2027 12 31;
- c) 7,50 proc. per metus – nuo 2028 01 01 tuo atveju, jeigu LCKU negrąžintų Valstybės kapitalo pagalbos iki 2027 12 31

Pajų išpirkimai atliekami kartą į metus (kiekvienų metų gruodžio 31 d.), aptarnavimo kaštai mokami kartą į ketvirtį (paskutinę ketvirčio dieną).

Kitų įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, nebuvo.